

1531.

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ «ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ».

Μεθερμηνευθεῖσα εἰς τὴν καθομιλουμένην
πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΥΠΟ

Δ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ καὶ Χ. ΓΡΗΓΟΡΑ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ «ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ.»

(Ὁδὸς Περμπτοπαζάρου, Ἄριθ. 25).

1868.

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Πρόσφυγα τῷ δράματι

ΕΥΡΥΠΙΛΟΥ

Ἀγαμέμνων.
Προσφύγας τῷ δράματι

Χορός
Μηνίας

Ἰφιγένεια

Ἰφιγένεια

Ἰφιγένεια

Ἰφιγένεια

1881

SISMANOGLIO MICARRO

Ἀνάλυσις

τῆς « Ἰφιγενείας ἐν Αὐλίδι ».

Οἱ Ἕλληνες προετοιμασθέντες νὰ ἐκστρατεύσωσι κατὰ τῆς Τροίας συνηθροίσθησαν ἐν Αὐλίδι, ὅθεν ἐμελλον ν' ἀποπλεύσωσι πάντες ὁμοῦ. Ἄλλ' ἡ Ἄρτεμις, ὀργισθεῖσα ἐναντίον αὐτῶν, δεσμεύει τῶν ἀέρων τὴν δύναμιν καὶ οὐδὲ αὖραν ἀφίνει νὰ πνεύσῃ. Διὰ τοιαύτης νηνεμίας οἱ Ἕλληνες ἦτον ἀδύνατον νὰ φθάσωσιν εἰς Τροίαν, ἔνθα ἐμελλον νὰ παλαίσωσι τὸν κατὰ τῆς βαρβαρότητος ἀγῶνα τοῦ πολιτισμοῦ.

Προφητεία τότε ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐκυκλοφόρησε κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπηρτεῖτο πρὸς ἐξιλέωσιν τῆς Ἀρτέμιδος ἡ θυσία μιᾶς παρθένου· καὶ ὡς τοιαύτην ὁ φιλόπατρις τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγὸς Ἀγαμέμνων ὤρισε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θυγατέρα Ἰφιγένειαν τὴν ὁποίαν καὶ προσκαλεῖ εἰς Αὐλίδα, ἐπὶ προφάσει ὅτι θὰ νυμφεύσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως.

Ἀλλὰ νυμφίος διὰ τὴν Ἰφιγένειαν ὁ Ἄδης εἶχε προορισθῆ καὶ ἀντὶ χρυσοτορεύτου νυμφικοῦ στέμματος, τοῦ θύτου ἱερέως ἡ μάχαιρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς βαρεῖα ἤθελε κατέλθει.

Ἡ Ἰφιγένεια, τοῦ γάμου καὶ τῆς μητρότητος τὰς θυμῆρεις τρυφὰς ὄνειροπολοῦσα, ἔρχεται εἰς Αὐλίδα ὅπου, κατὰ τὰς ἐλπίδας τῆς, μετὰ τοῦ ἥρωος Ἀχιλλέως ἐμελλε νὰ νυμφευθῇ.

Μία ἤρκεσε στιγμή ὅπως διαλυθῶσιν ἐν ἀκαρεῖ τὰ ὄνειρα καὶ τῆς εὐτυχίας τὸν ἥλιον ἢ τῆς ἀνιάτου συμφορᾶς ἀδιάπεραστος ἀχλὺς ἐπιokiaσῃ.

Τῆς Ἰφιγενείας τὰ ὄντα ὡσεὶ κεραυνὸς πλήττουσιν οἱ λόγοι τοῦ Ἀγαμέμνονος, λέγοντος ὅτι χάριν τῶν γενικῶν τῆς

πατρίδος συμφερόντων ἀπεφάσισε νὰ θυσιάσῃ αὐτὴν εἰς τὴν βαρῶς ὠργισμένην κατὰ τῶν Ἑλλήνων Ἀρτεμιν.

Τί ἔμελλε ν' ἀποκριθῆ ἡ Ἰφιγένεια ;

Ὅτι περιμένει πᾶς τις παρὰ παρθένου λεπτοφυοῦς καὶ ἀσθενοῦς χαρακτήρος, παρθένου γάμον ὄνειροπολοῦσας καὶ συναντώσεως τὸν θάνατον, παρθένου φρικιώσεως εἰς τὴν πάγερὰν τοῦ θανάτου σκιάν.

Ἡ φύσις ποτὲ δὲν μεταβάλλεται καὶ οἱ νόμοι αὐτῆς ἀναλλοίωτοι εἶναι.

Ἐπάρχουν περιστάσεις ἔκτακτοι καθ' ἃς καὶ ἡ γενναιοτέρα ψυχὴ δειλιάσῃ καὶ ὑπὸ τῆς δειλίας τὸν ζυγὸν κλίνει τὸν αὐχένα.

Ἡ Ἰφιγένεια λοιπὸν διστάζει κατ' ἀρχάς, θρηνεῖ, ὀλοφύρεται, σκληρὰν νομίζει τὴν θυσίαν, κλαίει, ἰκετεύει τὸν πατέρα τῆς.

Εἶναι ἡ φύσις τῆς γυναικὸς ἡ ἀπαιτοῦσα τοὺς δισταγμοὺς τούτους. Εἶναι οἱ νόμοι πᾶς φύσεως οἱ ἀπαιτοῦντες τὰς προφυλάξεις ταύτας.

Ὅτ' ἀτολήσῃ τις νὰ εἴπῃ διὰ τὴν Ἰφιγένειαν : Ἄ! ἦτο δεινὴ ! ;

Εἰς αὐτὸν (ἀν ὑπάρχῃ τοιοῦτος) θ' ἀποκριθῆ ἡ φύσις ἥτις ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον τοιοῦτον — εἰς αἰφνιδίους αὐταπαρνήσεις σκεπτικόν.

Καὶ ἔπειτα, ποῖον ἐνδιαφέρον ἤθελε λάβει τὸ δράμα ἀν ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἡ Ἰφιγένεια προσέφερε προθύμως τὸν κηῶδη τράχηλόν τῆς εἰς τοῦ ἱερέως τὴν μάχαιραν ;

Πάντες θὰ ἔλεγον τότε : γενναία κόρη ! Ἀλλὰ τοιαύτη κόρη δὲν ἤθελεν ἐμπνεύσει συμπαθείας, διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι συνειθισμένος νὰ βλέπῃ τοιαύτας αὐταπαρνήσεις καὶ μάλιστα εἰς γυναῖκας.

Ἦθελε προσελκύσει μὲν τὸν θαυμασμόν τοῦ θεατοῦ, ὅχι ὁμῶς καὶ τὴν ἀγάπην, ὅχι τὴν εἰλικρινῆ συμπάθειάν.

Ἄλλ' ὅταν δὲν ἀγαπηθῆ ἡ ἥρωϊς, τότε δὲν ἐπιτυγχάνει τὸ δράμα καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ ποιητοῦ ἀνεκτέλεστος μένει.

Τὸν Βροῦτον, σφάζοντα τὸ τέκνον του, θαυμάζομεν ἀλλὰ δὲν ἀγαπῶμεν, διότι φρίκη μᾶς καταλαμβάνει. Καὶ πρὸς τὸν Μέγαν Πέτρον, εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν, οὐδεὶς τρέφει συμπάθειαν.

Μετὰ τὴν πρώτην λοιπὸν αἰφνηδίαν στιγμὴν τῆς ταραχῆς ἐπέρχεται ἡ σκέψις. Ὅταν τὸ πρῶτον ἡ Ἰφιγένεια ἤκουσε τοῦ πατρὸς τῆς τὴν ἀμετάκλητον ἀπόφασιν, ὅταν ἐδίστασε καὶ ἐξέφρασε τὴν λύπην τῆς, εἶχεν ἐνεργήσει τὸ αἰσθηματὴρ ἤδη θὰ ἐνεργήσῃ ὁ νοῦς.

Ἡ Ἰφιγένεια ἐσκέφθη, εἶδεν ὅτι ἐὰν δὲν πεισθῆ, ἐὰν τὴν δειλίαν ἀντιτάξῃ εἰς τὴν ὁμόθυμον εὐχὴν τῶν Ἑλλήνων, ἀποτυγχάνει ἡ τὴν Ἑλλάδα κλεῖσασα ἐκστρατεία καὶ ἀπρακτοὶ εἰς τὰ ἴδια θὰ ἐπιστρέψωσιν.

Ἐζύγισεν ἀφ' ἐνός τὸ ἀτομικὸν συμφέρον καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ τῆς πατρίδος.

Ἡ Ἰφιγένεια δὲν ἦτο δειλὴ καὶ εἰς τὰ κρινόλευκα στήθη τῆς τὸ αἰσθηματὴρ τῆς φιλοπατρίας ἐκόχλαζεν.

Ἡ πλάστιγξ κλίνει πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος. Μία νεαρὰ Ἑλληνὶς θυσιάζεται εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος.

Πόσοι ἠθέλησαν νὰ μεταπείσωσι τὴν Ἰφιγένειαν ; Κλαίει ἡ μήτηρ, θρηνεῖ ἐν μέρει ὁ πατήρ, θρηνοῦσι πάντες.

Ἀμετάπειστος αὕτη μένει : λευχειμονοῦσα δὲ καὶ δαφνοστεφῆς εἰς τὴν θυσίαν προβαίνει.

Ἐφθασεν ἤδη . . . κλίνει τὴν κεφαλὴν . . . ὑψοῦται ἡ μάχαιρα . . . ἀλλ' εἰς τὰ ὕψη ἐδρεύει θεὰ, ἐπιμελῶς διὰ τὰς παρθέτους φροντίζουσα.

Πρὶν καταπέση τοῦ ἱερέως ἡ μάχαιρα, ἡ Ἰφιγένεια ἀνηπάγη ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ χρυσοπτερυγοῦσα εἰς τοὺς οὐρανούς ἀνῆλθεν.

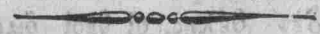
Ἡ Ἰφιγένεια εἶναι τὸ πρότυπον τῆς ἀτρομῆτου Ἑλληνίδος καὶ ὁ χαρακτήρ αὐτῆς ἄς μελετηθῆ ὑπὸ τῶν νεωτέρων Ἑλληνίδων.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐλθέ, γέρον, εἰς αὐτὰ τὰ δωματῖα.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἐρχομαι, ἀλλὰ τί νέον ἔχεις, βασιλεῦ Ἀγαμέμνον;

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐλθέ, γέρον, εἰς αὐτὰ τὰ δωματῖα.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἐρχομαι, ἀλλὰ τί νέον ἔχεις, βασιλεῦ Ἀγαμέμνον;
 ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Σπεῦσον δά.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἴδου σπεύδω. Ὡς ἐκ τοῦ γήρατός μου εἶμαι αὔπνος καὶ ἡ αὔπνία προσεκτικὸν μὲ κάμνει.
 ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ποῖος ἀστὴρ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπικρατεῖ εἶναι φαίνεται ὁ σείριος πλησίον τῶν ἑπτὰ πλειάδων, ἐν μέσῳ τοῦ δρόμου τοῦ ὦν. Οὔτε τῶν ὀρνίθων αἰ φωναὶ ἀκούονται, οὔτε τῆς θαλάσσης τὸ ψιθύρισμα ἀντηχεῖ· οἱ ἄνεμοι δὲ ἔπαυσαν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Εὐρίπου καὶ ἄκρα γαλήνη βασιλεύει.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Καὶ διὰ τί, Ἀγαμέμνον, ἐξέρχεσαι τῆς σκηνῆς. Ἡσυχία ἐπικρατεῖ ἀκόμη ἐν τῇ Αὐλίδι, καὶ εἰς τὰ τείχη οὐδεμία διακρίνεται κίνησις. Εἰσέλθωμεν λοιπόν.
 ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Σὲ φθονῶ, γέρον, φθονῶ, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οἴτινες, χωρὶς κἀνενα νὰ διατρέξωσι κίνδυνον, ἄγνωστοι καὶ ἄδοξοι τὸν βίον διάγουσι. Ἀλλὰ τοὺς ἐν τιμαῖς καὶ δόξῃ ὄντας πολὺ ὀλίγον τοὺς φθονῶ.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἄλλ' ἡ τιμὴ εἶναι τῆς ζωῆς τὸ θέλγητρον.

SISMANOGLIO
MICRO

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐλθέ, γέρον, εἰς αὐτὰ τὰ δωματῖα.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἐρχομαι, ἀλλὰ τί νέον ἔχεις, βασιλεῦ Ἀγαμέμνον;
 ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Σπεῦσον δά.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἴδου σπεύδω. Ὡς ἐκ τοῦ γήρατός μου εἶμαι αὔπνος καὶ ἡ αὔπνία προσεκτικὸν μὲ κάμνει.
 ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ποῖος ἀστὴρ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπικρατεῖ εἶναι φαίνεται ὁ σείριος πλησίον τῶν ἑπτὰ πλειάδων, ἐν μέσῳ τοῦ δρόμου τοῦ ὦν. Οὔτε τῶν ὀρνίθων αἰ φωναὶ ἀκούονται, οὔτε τῆς θαλάσσης τὸ ψιθύρισμα ἀντηχεῖ· οἱ ἄνεμοι δὲ ἔπαυσαν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Εὐρίπου καὶ ἄκρα γαλήνη βασιλεύει.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Καὶ διὰ τί, Ἀγαμέμνον, ἐξέρχεσαι τῆς σκηνῆς. Ἡσυχία ἐπικρατεῖ ἀκόμη ἐν τῇ Αὐλίδι, καὶ εἰς τὰ τείχη οὐδεμία διακρίνεται κίνησις. Εἰσέλθωμεν λοιπόν.
 ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Σὲ φθονῶ, γέρον, φθονῶ, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οἴτινες, χωρὶς κἀνενα νὰ διατρέξωσι κίνδυνον, ἄγνωστοι καὶ ἄδοξοι τὸν βίον διάγουσι. Ἀλλὰ τοὺς ἐν τιμαῖς καὶ δόξῃ ὄντας πολὺ ὀλίγον τοὺς φθονῶ.
 ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἄλλ' ἡ τιμὴ εἶναι τῆς ζωῆς τὸ θέλγητρον.

ἌΓΑΜΕΜΝΩΝ. Θέλητρον ὅμως ἀπατηλόν! Γλυκεῖαι μὲν εἶναι αἱ τιμαί, θελκτικωτάτη ἡ δόξα, ἀλλ' εἰς τοὺς ἔχοντας αὐτὴν λύπας προξενεῖ καὶ τρομερὰς βασάνους. Ἄλλοτε τῶν θεῶν ἡ ὀργὴ ἀνατρέπει τὴν ζωὴν μας, καὶ ἄλλοτε τῶν ἀνθρώπων αἱ πολλαὶ καὶ δυσάρεστοι γινῶμαι πολὺ μᾶς λυποῦσι.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Δι' ἓνα βασιλέα, δι' ἓνα ἀνώτατον ἀρχηγὸν οὐδὲν ἀρμόζοντας θεωρῶ τοὺς λόγους τούτους. Φυσικὰ ὁ Ἄτρεὺς δὲν θά σ' ἐγέννησε μόνον διὰ τὴν εὐτυχίαν, χωρὶς κάμμιν λύπην, ξένον πάσης ἄλλης συμφορᾶς. Καὶ νὰ χαίρης εἶναι πεπρωμένον, ἀλλὰ καὶ νὰ λυπῆσαι· οὕτως ἐπλάσθη ὁ θνητός. Καὶ σὺ ἐὰν δὲν θέλῃς, οἱ θεοὶ ὅμως δὲν μεταβάλλουσι τοὺς νόμους τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλὰ σὺ τὴν νύκτα ταύτην μὲ τὸ φῶς ἐνὸς λαμπτήρος ἔγραφες ἐπιστολὴν τινα, τὴν ὁποῖαν ἀνὰ χεῖρας κρατεῖς ἀκόμη, ἀκολουθῶς ἠθέλησας νὰ τὴν σβύσῃς, ἔπειτα τὴν σφραγίζεις, τὴν ἀνοίγεις καὶ πάλιν, ῥίπτεις κατὰ γῆς τὴν τράπεζαν, κλαίεις, καὶ φαίνεται μέγала αἷτια νὰ σὲ ἀναγκάζωσιν εἰς τοιαύτας συμφορὰς. Τί ἔχεις λοιπόν; Τίς δυστυχία σὲ κατέλαβε; Τί νέον ἔχεις, βασιλεῦ; Βίπε τὰ βασάνά σου εἰς ἐμέ. Ἐξηγήσου λοιπόν, διότι θά ὁμιλήσῃς εἰς ἀνθρώπον πιστόν, ἄξιον τῆς ἐμπιστοσύνης σου. Διότι ὁ Τύνδαρος μ' ἔδωκεν εἰς τὴν σύζυγόν σου, ὡς μέρος τῆς προικῆς τῆς καὶ ὡς πιστόν ὑπῆρέτην μ' ἐπροσδιόρισεν.

Ἄγαμ. ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Λήδα ἡ Θεστιᾶς τρεῖς θυγατέρας ἐγέννησε, τὴν Φοῖβην, τὴν σύζυγόν μου Κλυταιμνήστραν καὶ τὴν Ἑλένην τῆς τελευταίας ταύτης μνηστῆρες συνηθροίσθησαν οἱ ὀλιώτεροι τῆς Ἑλλάδος νεανίαί. Φοβεραὶ ἀπειλαὶ καὶ φονικαὶ ἀγῶνες ἔμελλον νὰ γίνωσι μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες δὲν ἤθελον λάβει τῆς Ἑλένης τὴν χεῖρα. Εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν ἦτον ὁ Τύνδαρος, διότι ἠπόρει εἰς ποῖον νὰ τὴν δώσῃ καὶ εἰς ποῖον νὰ μὴ τὴν δώσῃ, καὶ ἐδίσταζε πῶς νὰ εὕρῃ τὸν εὐτυχέστερον διὰ τὴν θυγατέρα του γάμον. Ἀπεφάσισε λοιπόν ὅπως ὅλοι οἱ τῆς Ἑλένης μνηστῆρες ὀρκισθῶσιν ἀμοιβαίως ἐπὶ θυσιῶν καὶ αἰουσῶν καὶ μὲ φρικώδεις κατάραις ὅπως βοηθήσωσιν ἐκεῖνον

ὅστις ἔμελλε νὰ νυμφευθῇ τὴν Τυνδαρίδα ἂν κάνεις ἤρπαζεν αὐτὴν καὶ παρεβίαζε τὴν συζυγικὴν κλίνην καὶ νὰ ἐκστρατεύσωσι καταστρέφοντες τὴν πόλιν, μὲ τὰ ὅπλα ἀνὰ χεῖρας, εἴτε ἡ πόλις τοῦ ἄρπαγος ἦτο βάρβαρος, εἴτε ἦτον ἑλληνική. Ἀφ' οὗ δὲ ὠρκίσθησαν δι' ἀπαραβάτων ὀρκων, ὁ δὲ γέρων Τύνδαρος τοὺς συνεβίβασε διὰ τῆς φρονήσεώς των, εἶπεν εἰς τὴν θυγατέρα του νὰ ἐκλέξῃ ἓνα ἐκ τῶν μνηστήρων εἰς τὸν ὁποῖον ἠθέλε φέρεи τὴν καρδίαν τῆς ἡ τῆς Ἀφροδίτης πνοή. Αὐτὴ τότε ἐξέλεξε, πῶς νὰ μὴ ἐγίνετο ποτε ἡ ἐκλογὴ αὕτη, τὸν ἀδελφόν μου Μενελάον. Ἄλλ' εἰς Λακεδαιμόνα ἐλθὼν ἐκ τῆς Φρυγίας ὁ Πάρις, ὅστις, καθ' ἃ οἱ Ἕλληνες λέγουσιν, εἶχε κρίνει τὴν καλλονὴν τῶν θεῶν, ἐλθὼν λοιπὸν αὐτὸς μὲ πολυτελεῆ στολὴν λάμπων ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ ὅλης τῆς συνήθους εἰς τοὺς βαρβάρους πολυτελείας, ἠγάπησε τὴν Ἑλένην, τὴν ἐκλεψε καὶ τὴν μετέφερεν εἰς τῆς Ἰδῆς τὰς πεδιάδας, εὐρῶν κατάλληλον περίστασιν τὴν ἀπουσίαν τοῦ Μενελάου. Μανιώδης αὐτὸς καθιστάμενος περιοδεύει ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἀναπολῶν εἰς ὅλους τὸν δοθέντα ὄρκον καὶ διαμαρτυρούμενος ὅτι πρέπει νὰ τὸν βοηθήσωσι διὰ τὴν ἀδικίαν τὴν ὁποῖαν ἔπαθεν. Τότε οἱ Ἕλληνες ὅλοι ἐνθουσιῶσι γενικῶς διὰ τὸν πόλεμον, λαμβάνουσιν ἀνὰ χεῖρας τὰ ὅπλα καὶ ἔρχονται εἰς τὸ στενὸν τῆς Αὐλίδος προμηθευμένοι πλοῖα καὶ ἀσπίδα καὶ ἵππους καὶ ὅπλα. Ἐξέλεξαν δὲ στρατηγὸν των ἐμέ, χάριν τοῦ Μενελάου, ὡς ἀδελφόν του. Ἄλλὰ τὸ ἀξίωμα αὐτὸ ἄλλος εἶθε νὰ τὸ ἐλάμβανεν. Συνηθροίσθημεν λοιπὸν ὅλοι ἐκεῖ, ὁ στρατὸς ὅλος ἔτοιμος ἦτο ν' ἀποπλεύσῃ ἐκ τῆς Αὐλίδος. Ἄλλ' εἰς τὴν ἀμχανίαν ἡμῶν ὁ Κάλχας ἐπροφήτευσεν ὅτι πρέπει νὰ θυσιάσωμεν τὴν Ἰφιγένειαν, τὴν θυγατέρα μου, καὶ τοιουτοτρόπως ν' ἀποπλεύσωμεν ἐκ τῆς Αὐλίδος καὶ νὰ καταστρέψωμεν τὴν Τροίαν ἐὰν γίνῃ ἡ θυσία, εἰ δὲ μὴ οὐδὲν ἐξ ὧν τούτων θά κατορθωθῇ. Ἀκούσας ἐγὼ ταῦτα, εἶπα εἰς τὸν Ταλθύβιον νὰ κηρύξῃ εἰς ὅλον τὸ στράτευμα ὅτι ποτὲ δὲν θά ὑπέμενον τὴν προσφιλεῖ θυγατέρα μου νὰ θυσιάσω. Ἄλλ' ὁ ἀδελφός μου,

χιλίας προφάσεις μεταχειριζόμενος, με κατέπεισε τέλος πάντων ὅπως ἀποφασίσω τὴν θυσίαν τῆς κόρης μου. Ἔστειλα λοιπὸν εἰς τὴν σύζυγόν μου ἐπιστολὴν εἰς τὴν ὁποίαν τῇ γράφω ν' ἀποστείλῃ τὴν θυγατέρα τῆς ἐνταῦθα ἵνα νυμφευθῇ μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως, προσβάλλων τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἀνδρὸς ὅστις, τῇ εἶπα, δὲν θέλει νὰ ἐκπλεύσῃ ἐξ Αὐλίδος χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐν Φθίᾳ σύζυγον ἐκ τῆς οἰκογενείας ἡμῶν. Οὕτω πως ἀπεφάσισα νὰ καταπεισῶ τὴν θυγατέρα μου, ψευθεὶς εἰς αὐτὴν διὰ τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς τῆς. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο μόνος ὁ Κάλχας, ὁ Μενέλαος, ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἐγὼ γνωρίζομεν. Ἀλλὰ τὴν πρώτην ἀπόφασίν μου ἤδη τὴν μεταβάλλω ἐν τῇ ἐπιστολῇ μου ταύτῃ τὴν ὁποίαν με εἶδες νὰ διπλῶνω καὶ νὰ ἀναδιπλῶνω ἐν τῇ σκιᾷ τῆς νυκτός. Ἀλλὰ πῆγαινε τώρα εἰς Ἄργος, λαβὼν συνάμα καὶ τὴν ἐπιστολὴν μου. Θὰ σοὶ εἶπω δὲ ὅτι ἔγραψα ἐν τῇ ἐπιστολῇ μου, διότι πιστὸς εἶσαι καὶ ἀφοσιωμένος ὑπηρέτης.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Εἰπέ μοι λοιπὸν τί ἔγραψας ἐν αὐτῇ διὰ νὰ εἶναι οἱ λόγοι μου σύμφωνοι πρὸς τὰ γραφόμενά σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἴδου τί περιέχει: Ἄεκτός τῆς πρώτης ἐπιστολῆς μου, ὧ κόρη τῆς Λήδας, σοὶ ἀποστέλλω καὶ ταύτην καὶ σοὶ λέγω ὅπως μὴ στείλῃς τὴν κόρην σου εἰς τὸ στενὸν τῆς Εὐβοίας, εἰς τὴν Αὐλίδα. Ἀλλοτε θὰ νυμφεύσωμεν τὴν θυγατέρα μας.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Καὶ πῶς ὁ Ἀχιλλεὺς, ἀποτυχῶν τοῦ γάμου τούτου, δὲν θὰ ἐπιπέσῃ ὀρμητικὸς ἐναντίον σου καὶ ἐναντίον τῆς συζύγου σου καὶ δὲν θέλει ἱκανοποιήσῃ τὸν θυμὸν τοῦ ἐφ' ἡμῶν; Ἄ! αὐτὸ εἶναι φοβερόν! Ἀλλὰ λέγε τί θέλεις νὰ εἶπῃς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Λαμβάνοντες πρὸς τὸ παρὸν, δι' ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου μας, τὸ ὄνομα τοῦ Ἀχιλλέως, δὲν ἐπιχειροῦμέν τι πραγματικόν. Οὐδόλως ἐκεῖνος γνωρίζει ὅτι κάμνομεν ἡμεῖς, τίποτε δὲν ἤξεύρει ἀπὸ τὴν ὑπόσχασιν τὴν ὁποίαν

ἔδωκα εἰς τὴν κόρην μου διὰ νὰ νυμφεύσω αὐτὴν μετὰ τὸν Ἀχιλλέα.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Φοβερὰ εἶναι ἡ τόλμη σου, βασιλεῦ Ἀγάμεμον, ἀφ' οὗ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ νὰ νυμφεύσῃς τὴν κόρην μου μετὰ τὸν Ἀχιλλέα τὴν φέρεις ὡς θυσίαν διὰ τοὺς Ἑλληνας.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἀλλοίμονον! δὲν ἤξεύρω τί κάμνω, εἰς προφανῆ πίπτω δυστυχίαν. Ἀλλὰ τρέξον, πῆγαινε γέρον, εἰς κἀνὸν μὴ ὑποχώρει.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Πηγαίνω, βασιλεῦ, πηγαίνω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Οὔτε εἰς τὰς κρήνας τῶν ἀλσῶν νὰ καθίσης, ἀλλ' οὐδ' ὁ ὕπνος νὰ σὲ καταθέλξῃ.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Εὐφῆμι, βασιλεῦ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄμα βλέπης μακρόθεν ὁδὸν διασταυρουμένην, πρόσεχε καλῶς μήπως ἴδῃς κάμμιναν ἄμαξαν φέρουσαν τὴν κόρην μου εἰς τῶν Ἑλλήνων τὰ πλοῖα. Ἄν ταιούτῳ τι ἴδῃς, ἂν με παράταξιν ἐρχομένην τὴν ἄμαξαν παρατηρήσης, κράτει τότε ἰσχυρῶς τοὺς γαλινούς καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀνάγκασέ τους νὰ ἐπιστρέψωσι.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Προθύμως εἰς τὰς διαταγὰς σου θὰ ὑπακούσω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐξέλθε λοιπὸν τῶν θυρῶν ὀγκλίγωρα.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἀλλὰ τί θὰ εἶπω, τί μέσον θὰ μεταχειρισθῶ διὰ νὰ με πιστεύσῃ ἡ σύζυγος καὶ ἡ κόρη σου, ἐμπιστοσύνην διὰ νὰ ἐμπνεύσω εἰς αὐτούς;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Φύλαξον τὴν σφραγίδα τὴν ὁποίαν φέρει ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ. Πῆγαινε. Ἴδου ἤρχισαν νὰ διαλύωνται τὰ νέφη, νὰ ὑποφώσῃ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς. Προσπάθησον νὰ με ἀνακουφίσῃς, νὰ ἐπαυδώσῃς ὀλίγον τὰς πληγὰς μου. Κάνεις ἐκ τῶν θνητῶν δὲν δύναται μέχρ' ἄρα τέλος νὰ εἶναι εὐδαίμων, κάνεις χωρὶς λύπας δὲν ὑπάρχει.

ΧΟΡΟΣ. Ἦλθα εἰς τὴν ἀμμώδη καὶ παραθαλασσίαν Αὐλίδα, τοῦ Εὐρίπου τὰ ὕδατα διελθοῦσα, ἐγκαταλείψασα τὴν πατρίδα μου, τὴν στενόπορθμον Χαλιίδα, τὴν ὑπὸ τῶν ὑδάτων

τῆς ἐνδόξου Ἀρεθούσης ποτιζομένην, διὰ νὰ ἴδω τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ ταχύπλοα πλοῖα τῶν κρατερῶν πολεμιστῶν, τοὺς ὁποίους στέλλουσιν εἰς Τροίαν ἐπὶ χιλίων πλοίων ὁ Ξανθὸς Μενέλαος καὶ ὁ ἦρωρ Ἀγαμέμνων, καθὼς μᾶς λέγουσιν οἱ σύζυγοί μας, χάριν τῆς Ἑλένης τὴν ὁποίαν ἤρπασεν ὁ ποιμὴν Πάρις ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Εὐρώτα, βοηθούμενος ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης τῆς ὁποίας εἶχε προτιμήσει τὴν καλλονὴν ἀπὸ τὴν Ἥραν καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, πλησίον κρήνης δροσερᾶς. Ὑπὸ νεανικῆς ἐρυθραίνουσα αἰδοῦς διεπέρασα τὸ ἄλσος τῆς Ἀρτέμιδος ἔνθα μυρίαί γίνονται θυσίαι, θέλουσα νὰ ἴδω τὰς σκηνὰς καὶ τὰς ἀσπίδας καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἵππους τῶν Ἑλλήνων. Εἶδα τότε τοὺς δύο Αἴαντας, τὸν μὲν υἱὸν τοῦ Οἰλέως, τὸν ἄλλον τοῦ Τελαμώνος, τὰ κλέη τῆς Σαλαμῖνος, τὸν Πρωτεσίλαον διασκεδάζοντα εἰς τὰς ποικίλας τῶν κύβων μορφάς, τὸν Παλαμῆδην, υἱὸν τοῦ Ποσειδῶνος, τὸν Διομήδη παίζοντα μὲ τοὺς δίσκους, πλησίον αὐτοῦ τὸν Μηριόνην, τοῦ Ἄρως ἀπόγονον, θαῦμα εἰς τοὺς θνητοὺς, τὸν υἱὸν τοῦ Λαέρτου ἀπὸ τῆς βραχῶδους νήσου ἀναχωρήσαντα, καθὼς καὶ τὸν Νιρέα, ἄριστον μεταξὺ πῶν Ἑλλήνων. Εἶδα ἐπίσης τὸν ταχύποδα Ἀχιλλέα, τοῦ ὁποίου ἡ ταχύτης ἴση εἶναι πρὸς τὴν τῶν ἀνέμων, τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν καὶ ἐδίδαξεν ὁ Χείρων, τὸν εἶδον ναί, ὄπλοφόρον παρὰ τὴν ἀμυώδη παραλίαν ἀγωνιζόμενον μὲ ἄμαξαν ὑπὸ τεσσάρων συρομένην ἵππων, μὲ τὴν ὁποίαν διεφιλονεῖκει τὸ βραβεῖον τῆς νίκης· ὁ ἄμαξιλάτης Εὐμηλος ὁ Φερητιάδης, παρῶρμα τοὺς χρυσοχαλίνοὺς ἵππους καὶ μὲ κέντρα καὶ μὲ τὰς φωνάς του. Καὶ οἱ μὲν μέσοι ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἵπποι ἦσαν λευκότριχες, οἱ δ' ἐξω πρὸς ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν εἰς τὰς καμπὰς τῶν ὁδῶν βαίνοντες πυρρότριχες ἦσαν, ὑπὸ δὲ τὰ σφυρά τῶν ποικιλοδέρμοι. Κατ' αὐτῶν ὁ Ἀχιλλεὺς ὠπλισμένος ἐπήγαινε, τρέχων πλησίον τῶν τροχῶν. Καὶ εἰς τὴν θέαν δὲ τῶν πλοίων μετέβην, ἐκεῖ τὸ θέαμα ἦτο θαυμάσιον, θελκτικόν, ἄξιον νὰ θέλξῃ τὴν περιέργειαν τοῦ γυναικείου φύλου. Καὶ δεξιὰν μὲν ἦσαν τὰ πεντήκοντα πολεμικὰ τῶν

Μυρμιδόνων πλοῖα, εἰς τὰς πρύμνας τῶν ὁποίων ἦσαν εἴκοσι τῶν Νηρηίδων ἀγάλματα, σύμβολον τοῦ Ἀχιλλείου στρατοῦ. Ἀκολουθῶς ἦσαν τὰ ἰσάριθμα πλοῖα τῶν Ἑλλήνων· αὐτῶν ἀρχηγὸς ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Μησιστέως, τὸν ὁποῖον ἀνέθρεψεν ὁ πατήρ του Ταλαὸς καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Καπανέως Σθέnelος. Ἀκολουθῶς ἦσαν ταξιθετημένα τὰ ἐξήκοντα πλοῖα τοῦ Θησεῦς τὰ ὁποῖα εἶχε φέρει ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἔχοντα καὶ σύνθημα αἰσιον εἰς τοὺς ναύτας τὴν Ἀθηνᾶν ἐπὶ πτεροφόρου καθημένων ἀμάξης; Ἀκολουθῶς εἶδον καὶ τὰ πενήκοντα πλοῖα τῶν Βιωτῶν, μὲ τὰ ἀνάλογα σύμβολα στολισμένα· εἰς αὐτὰ ὑπῆρχε τὸ ἄγαλμα τοῦ Κάδμου, κρατοῦντος ὄφιν χρυσοῦν ἀνά χεῖρας, εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ πλοίου στημένον. Λήϊτος δὲ, εἰς ἐκ τῶν παιδῶν τῆς Γῆς, ἐκυβέρνα τὸν ναυτικὸν αὐτὸν στρατόν· ὡσαύτως ὑπῆρχον καὶ ἀπὸ τῆς Φωκίδος πλοῖα. Καὶ Λοκροὶ δὲ ἰσάριθμα εἶχον, διοικούμενα ὑπὸ τοῦ Αἴαντος τὴν Θροναάδα πόλιν ἐγκαταλείψαντος. Ἐκ δὲ τῶν Μυκηναίων, πτόλεως ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος θεμελιωθείσης, ὁ Ἀγαμέμνων ἔφερεν ἑκατὸν πλοῖα μὲ τοὺς ναύτας των· μετ' αὐτοῦ ἐκυβέρνα καὶ ὁ Ἄδραστος, ὁ φίλος βοηθῶν τὸν φίλον, διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης ἧτις ἄφησε τὸν οἶκον διὰ νὰ συνάψῃ νέον γάμον μετὰ τινος βαρβάρου. Εἰς δὲ τὰ πλοῖα τοῦ Γερηνίου Νέστορος, ἐλθόντος ἐκ Πύλου εἶδον, παρὰ τὰς πρύμνας, τὴν εἰκόνα ταύρου, συμβόλου τοῦ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ. Οἱ δὲ Αἰνιᾶνες δώδεκα εἶχον πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἐκυβέρνα ὁ βασιλεὺς Γουνεύς· πλησίον αὐτῶ ὑπῆρχον οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἥλιδος, τοὺς ὁποίους Ἐπειοὺς ὠνόμαζον ὅλοι· ἐβασίλευε δ' ἐπ' αὐτῶν ὁ Εὐρυτος. Τοῦ δὲ λευκοκόπου στόλου τῶν Παφίων προηγεῖτο ὁ Μέγης, υἱὸς τοῦ φυλέως, ἐλθὼν ἐκ τῶν Ἐχινάδων εἰς τὰς ὁποίας δὲν τολμῶσι νὰ πλησιάσωσιν οἱ ναῦται. Ὁ δὲ Σαλαμίνιος Αἴας συνήνου τὴν δεξιὰν πρὸς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα, διὰ δώδεκα ταχυπλῶν πλοίων, πλησίον πῶν ὁποίων εἶχε τὴν θέσιν του. Τοιαῦτα μοὶ εἶπον περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου, τοιαῦτα μὲ τοὺς ἰδίους ὀφθαλμούς μου εἶδα. Καὶ ἂν τις θε-

λήση πρὸς τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ν' ἀντιτάξῃ τὰ τῶν βαρβάρων, δὲν θὰ ἐπανίδῃ ὁ δυστυχὴς τὴν πατρίδα του. Ὅ,τι δῆποτε δὲ θ' ἀκούσω ἐν τῇ πατρίδι μου, οὐδέποτε ἐγὼ θὰ λησμονήσω τὰς ἀναμνήσεις τῆς γενικῆς τοῦ στόλου συναθροίσεως.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Φοβερὰ τόλμη εἶναι ἡ ἰδική σου, Μενέλαε, καὶ πραγματικῶς πρέπει νὰ τὴν μετριάσῃς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Φύγ' ἀπ' ἐδῶ εἶσαι πολὺ πιστὸς εἰς τοὺς δεσπότης σου.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Αὐτὴ σου ἡ ὕβρις εἶναι πολὺ εὐχάριστος εἰς ἐμέ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Θὰ σὲ κάμω νὰ κλαύσης, ἂν δὲν κάμῃς ὅσα σοὶ διατάσσω.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Δὲν ἔπρεπε ν' ἀνοίξῃς τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποῖαν ἔφερον.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Δὲν πρέπει κακὰ νὰ προξενῆς εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Μετ' ἄλλων ταῦτα συζήτει' εἰς ἐμέ δὲ τὴν ἐπιστολὴν νὰ δώσῃς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ποτὲ δὲν θὰ τὴν λάβῃς.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Καὶ ἐγὼ ποτὲ δὲν θὰ σοὶ τὴν ἀφήσω.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Τώρα μὲ τὸ σκῆπτρόν μου τὴν κεφαλὴν σου θὰ σπάσω.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Εἶναι πολὺ ἐνδοξον ν' ἀποθάνῃ τις ὑπερασπιζόμενος τοὺς κυρίους του.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Φύγε, διότι, ἂν καὶ δούλος, πολλὰ ὅμως ὀμιλεῖς.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Μὲ ἀδικοῦσιν, ὦ δέσποτα, ἤρπασαν τὴν ἐπιστολὴν σου ἀπὸ τὰς χειράς μου, Ἀγάμεμνον, καὶ δὲν ἀκούουν διόλου τὴν δικαιοσύνην.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Διὰ τί τόσος ἠθόρυβος ἐμπρὸς τῶν θυρῶν, διὰ τί τόσαι ἄπειροι ὕβρεις;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Αὐτὸν ὀμιλεῖ ὄχι ἐμέ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Πρὸς τί, Μενέλαε, φιλονεικεῖς μ' αὐτὸν τὸν γέροντα, πρὸς τί βίαν ἐπ' αὐτοῦ ἐξασκεῖς;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Κύτταξέ με καλὰ διὰ ν' ἀρχίσω νὰ ὀμιλήσω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Τί; μήπως θὰ φοβηθῶ νὰ σὲ ἴδω, ἐγὼ τοῦ Ἀτρέως υἱός;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Βλέπεις τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, διὰ καταχθονίους γραφεῖσαν σκοπούς;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Τὴν βλέπω πολὺ καλὰ καὶ πρῶτον αὐτὴν ἐκ τῶν χειρῶν σου ν' ἀφήσῃς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ποτὲ, πρὶν τὴν δώσω νὰ τὴν ἀναγνώσωσιν ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἦνοιξας λοιπὸν τὴν σφραγίδα καὶ ἔμαθες ὅσα δὲν ἔπρεπε νὰ μάθῃς;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Σὲ ἐλύπησα, βέβαια, ἀνοίξας τὴν ἐπιστολὴν διότι ἔμαθα ὅσα κατὰ τῶν Ἑλλήνων κρυφίως ἐχάλευες.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ τί λοιπὸν; θέλεις νὰ μανθάνεις τὰ μυστικά μου; Δὲν ἐντρέπεσαι;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἐγαργαλιζόμεν νὰ μάθω τί περιεῖχεν ἡ ἐπιστολή· καὶ ἔπειτα δὲν εἶμαι δούλος σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Δὲν εἶναι αὐθάδεια; Τί; δὲν θὰ μ' ἀφίνῃς νὰ κατοικῶ τὴν οἰκίαν μου;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Εἰς ἐκάστην ζιγμὴν μεταβάλλεις καὶ γνώμην· πότε αὐτὸ θέλεις, πότε τὸ ἄλλο, πότε πάλιν μετατρέπεται ἡ γνώμη σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Εἶσαι εὐγλωττος καὶ ἡ εὐγλωττία σου εἰς τὰς φιλονεικίας εἶναι τρομερά.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ὁ ἀσταθὴς νοῦς ἀδικεῖ μέγਾਲως τοὺς φίλους. Θέλω νὰ εισέλθω εἰς λεπτομερείας· ἀλλ' οὐδὲ σὺ ὑπὸ τῆς ὀργῆς παραφερόμενος νὰ παραγκωνίσῃς τὴν ἀλήθειαν, οὐδ' ἐγὼ πολὺ θὰ τὰς παρεκτείνω. Συλλογίσου, ὅταν προσεπάθεις νὰ γίνῃς ἀρχηγὸς τῶν Ἑλλήνων οἵτινες ἔμελλον νὰ ἐκστρατεύσουν εἰς τὸ Ἴλιον, τὸ ὁποῖον σὺ ἔλεγες μὲν ὅτι δὲν τὸ ἠθελες, ἐν ᾧ ἡ καρδία σου ἐφλέγετο ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας, ἐνθυμήσου,

λέγω, πόσον ἦσο ταπεινός, πιάνων τὴν χεῖρα ὄλων, εἰς ὄλους τοὺς δημότας ἀνοικτὴν ἔχων τὴν θύραν σου, ὄλους φιλοφρόνως μεταχειριζόμενος, εἴτε ἤθελον, εἴτε δὲν ἤθελον καὶ ζητῶν διὰ παύτης τῆς μετριοφροσύνης σου ἄπολαύσης ὅ,τι ἡ καρδία σου ἐπεθύμει. Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἅπαξ κατέλαβες τὴν ἐξουσίαν, μετέβαλες τότε τοὺς τρόπους σου, εἰς τοὺς φίλους δὲν ἦσο φίλος καθὼς πρότερον, δὲν ἐξήρχεσο ἔξω, ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ἐκλείεσο. Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις ἀξίωμα ἔχει ἀνά χεῖρας, δὲν πρέπει, ἂν εἶναι ἀγαθός, νὰ μεταβάλλῃ γνώμην, ἀλλὰ πιστός καὶ σταθερός νὰ εἶναι εἰς τοὺς φίλους του, ὅποταν, ἰσχὺν περιβεβλημένος, δύναται μαλιστα νὰ τοὺς ὠφελήσῃ. Αὐτὰ πρῶτον σοὶ διηγήθην, διὰ νὰ σοὶ ἀποδείξω ὅτι εἶσαι κακός. Ἄμα δὲ ἦλθες εἰς Αὐλίδα καὶ ὁ στρατὸς τῶν Πανελλήνων δὲν εὐνοήθη ὑπὸ οὐρίου ἀνέμου, ὄλοι δὲ οἱ Ἕλληνας ἔλεγον νὰ στείλωσι τὰ πλοῖα καὶ εἰς μάτην νὰ μὴ κοπιῶσιν ἐν Αὐλίδι, σὺ δὲν ἤξευρες τί νὰ κάμῃς καὶ ἠρώτας ἐμέ: Τί νὰ κάμω; Τί τρόπον νὰ εὐρω ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ μου, ὥστε νὰ μὴ στερηθῶ τὴν δόξαν τοῦ ἀξιωματός μου; Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μάντις Κάλχας ἐπροφήτευσεν ὅτι πρέπει νὰ θυσιάσῃς τὴν κόρην σου εἰς τὴν Ἄρτεμιν καὶ οὐριος ἄνεμος νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνας, σὺ ὑπεσχέθης ὅτι εὐχαρίστως θὰ θυσιάσῃς τὴν κόρην σου. Καὶ ἐκουσίως, χωρὶς κάνεις νὰ σὲ βιάσῃ, μὴνύεις τὴν γυναῖκά σου ν' ἀποστείλῃ ἐνταῦθα τὴν κόρην τῆς, ἐπὶ προφάσει ὅτι θὰ νυμφευθῇ τὸν Ἀχιλλέα. Αὐτὸς οὗτος εἶναι ὁ αἰθὴρ ὅστις ἤκουσε τοὺς λόγους σου τούτους. Καὶ ὅμως ἀκολούθως μεταβάλλεις γνώμην, ἀλλάζεις ἐπιστολήν, διότι δῆθεν δὲν θέλεις νὰ γίνῃς φονεὺς τῆς κόρης σου. Αὐτὸ τοῦτο κάμνουν πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι: διὰ νὰ κατορθώσουν τὸν σκοπὸν των, κοπιᾶζουσι πρῶτον, μοχθοῦσι καὶ ἔπειτα κατησχυμένοι ὑπαχωροῦσι, πότε μὲν ὑπὸ τῆς ἀσυνέτου γνώμης τῶν πολιτῶν παραφερόμενοι, πότε πάλιν δικαίως καὶ τοιουτοτρόπως ἀδύνατοι γινόμενοι τοῦ νὰ κυβερνήσωσι τὴν πόλιν. Τῆς ταλαπύρου μάλιστα Ἑλλάδος στενάζω τὴν τύχην, ἥτις θέλουσα

δόξαν εἰς ἑαυτὴν νὰ περιάψῃ, γέλωτα θὰ ἐμβάλῃ εἰς τοὺς βαρβάρους ἐχθρούς της χάριν σοῦ καὶ τῆς κόρης σου. Ποτὲ δὲν θὰ συγκατανεύσω εἰς τὸν προστάτην τῆς πατρίδος νὰ μὴ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά του, ἀφ' οὗ ἅπαξ τοῦ στρατοῦ ἐτέθη ἀρχηγός. Ὁ δὲ στρατηγὸς νοῦν ὀφείλει νὰ ἔχῃ καὶ φρόνησιν: πᾶς δὲ τῆς πόλεως ἀρχηγός χωρὶς φρονήσεως ποτὲ δὲν δύναται νὰ κυβερνήσῃ.

ΧΟΡΟΣ. Εἶναι σκληρὸν μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν εὐχόνοια νὰ ἐμπέσῃ καὶ μετὰ πάθους οὔτοι νὰ φιλονεικῶσι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ νὰ σοὶ εἶπω ὀλίγα μὲν ὄχι ὅμως μετὰ λύσσης καὶ μανίας, ἀλλὰ μετριοπαθῶς, διότι εἶσαι ἀδελφός μου καὶ διότι ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος σέβεται πάντοτε τοὺς ἄλλους. Εἰπέ μοι λοιπὸν, πρὸς τί μανία τόση σὲ κατέλαβε, πρὸς τί σπινθῆρας οἱ ὀφθαλμοί σου ἐκτοξεύουν; Τίς σε ἀδικεῖ; τί θέλεις; Σύζυγον ἐπιθυμοῦμαι νὰ λάβῃς; τοιαύτην ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ σοὶ δώσω· ἐκείνην δὲ ὅπου ἔλαβες, δὲν ἤξευρες νὰ τὴν μεταχειρισθῆς καλῶς. Ἐπειτα διὰ τὰς ἰδικὰς σου συμφορὰς ἐγὼ θὰ δώσω δίκην, ἐγὼ θὰ τιμωρηθῶ ἐν ᾧ δὲν ἔσφαλα δῖόλου; Ἡ μήπως ἡ φιλοδοξία μου σὲ γαργαλίζει; Θέλεις λοιπὸν εἰς τὰς ἀγκάλας θελκτικωτάτης γυναικὸς νὰ ριφθῆς, περιφρονῶν τὸν λόγον, παραγκωνίζων τὴν φρόνησιν; Τοῦ πονηροῦ ἀνθρώπου κακαὶ αἱ ἐπιθυμίαι εἶναι. Μαίνομαι δὲ ἐγὼ ἂν μεταβάλλων τὴν πρώτην μου γνώμην φρονιμωτέραν ἤδη ἀκολουθῶ; Ἡ μᾶλλον μαίνεσαι σὺ διότι, ἀφ' οὗ εὐνοούμενος ὑπὸ τινος θεοῦ, ἀπελευθερώθης μιᾶς ἀπίστου γυναικὸς, ζητεῖς πάλιν τώρα νὰ τὴν ἀναλάβῃς; Οἱ φιλόγαμοι μνηστῆρες ἀφρόνως παρεδέχθησαν τὸν ὄρκον τοῦ Τυνδάρου. Αὐτοὺς δὲ βέβαια καθὼς καὶ σὲ ἡ θεὰ Ἑλπίς νομίζω ὅτι τοὺς ἐπηρεάσε. Λάβε τους λοιπὸν καὶ πρόβαινε εἰς τὴν ἐκστρατείαν, ἀλλὰ διὰ τὴν μωρίαν σου ταύτην, πολὺ, νομίζω, θὰ μεταμεληθῆς. Οἱ θεοὶ δὲν εἶναι ἀσύνετοι· γνωρίζουσι πολὺ καλῶς τί ἀξίζει ὄρκος κακῶς ὀρισθεὶς, διὰ τῆς βίας ἀρπασθεὶς. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν θὰ φρονεύσω τὰ τέκνα μου. Οὔτε σὺ θὰ ἴδῃς

τὴν σύζυγόν σου τιμωρουμένην, ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ νυκτὸς καὶ ἡμέρας θὰ κλαίω, ἔγκλημα κατεργασθεῖς, εἰς τὰ τέκνα μου τὰ ὅποια ἐγέννησα. Ἴδου πῶς εἶχα νὰ σοὶ εἶπω συντόμως καὶ σαφῶς· ἂν ὅμως δὲν θέλῃς νὰ σκεφθῆς καλῶς, καὶ ἐγὼ ἐπίσης δὲν μεταβάλλω γνώμην.

ΧΟΡΟΣ. Ἴδου λόγοι διάφοροι τῶν πρότερον λεχθέντων· ἀλλ' εἶναι φρόνιμοι, διότι φεῖδσαι τοιοῦτα τρόπως τὰ τέκνα σου.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἀλλοίμονον! στεροῦμαι φίλων ὁ δυστυχῆς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Διόλου δὲν στερεῖσαι, ὅταν ὅμως δὲν ἐπιθυμῆς τὸν ὄλεθρόν των.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ποῦ λοιπὸν θ' ἀποδείξῃς τὴν ἀδελφικὴν σου ἀγάπην;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι φρόνιμος μετὰ σοῦ, ἀλλὰ καὶ ὄχι νὰ συμπερίζωμαι τὰς παραφορὰς σου.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἀλλ' αἱ δυστυχίαι κοιναὶ μετὰ τῶν φίλων πρέπει νὰ εἶναι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Δίδε μοι συμβουλὰς διὰ νὰ μὲ ὠφελήσῃς, ὄχι ὅμως καὶ διὰ νὰ μὲ βλάψῃς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἀλλὰ δὲν ἀπεφάσισας νὰ συμμερισθῆς τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος ὅλης καὶ ἂν κινδυνεύσῃ αὕτη νὰ κινδυνεύσῃ καὶ σύ;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἀλλὰ πάσχει ἡ Ἑλλάς, ἐκ θεότητος, ὡς φαίνεται, παρασυρομένη.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἔσο λοιπὸν διὰ τὸ σκῆπτρόν σου ὑπερήφανος καὶ πρόδιδο τὸν ἀδελφόν σου. Ἄλλους πόρους θὰ προσπαθῆσω νὰ εὑρῶ, εἰς ἄλλους φίλους θὰ προσκαλληθῶ.

ΑΓΓΕΛΟΣ. Βασιλεῦ τῶν Πανελλήνων, Ἀγάμεμνον, ἔρχομαι φέρων τὴν θυγατέρα σου, τὴν ὅποιαν Ἰφιγένειαν ἐν τῷ οἴκῳ ὠνόμασας. Μετ' αὐτῆς ἦλθε καὶ ἡ μήτηρ, ἡ σύζυγός σου Κλυταιμνήστρα καὶ ὁ υἱὸς τῆς Ὁρέστῃς ὥστε μεγάλῃ φέρψιν θ' ἀπολαύσῃς ἂν τὴν οἰκογένειάν σου ἴδῃς, ἀφ' οὗ πόσον χρόνον ἐκ τῆς οἰκίας σου λείπεις. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκούρασθησαν ἐκ τοῦ

μακροῦ ταξειδίου, εἰς κρήνην παρεκάθησαν δροσερὰν ἔνθα τοὺς λεπτοφυεῖς τῶν πόδας θὰ δροσίουν, τοὺς δὲ ἵππους οἱ ὁποῖοι τὰς ἔφερον εἰς χλοερὸν λειβάδι τοὺς ἐβάλαμεν διὰ νὰ βοσκῆσουν. Ἐγὼ δὲ ἔτρεξα πρὸ τῶν ἄλλων διὰ νὰ σοὶ φέρω τὴν ἀγγελίαν, ὥστε νὰ προετοιμασθῆς πρὸς ὑποδοχὴν των. Ὅλος ὁ στρατὸς ἔμαθε τὴν ἀφίξιν τῆς θυγατρὸς σας καὶ ἡ φήμη πολὺ ταχέως διεσάλπισε τὴν εἶδησιν ταύτην. Τὸ πλῆθος ὅλον συναζέται εἰς τὸν δρόμον διὰ νὰ ἴδῃ τὴν κόρην σου, διότι οἱ εὐδαίμονες ἐπισύρουν ὅλων τὴν προσοχὴν καὶ δαξάζονται μετὰ τῶν θνητῶν. Λέγουσι δὲ ἀναμεταξύ των· «Τί; θὰ τὴν νυμφεύσουν ἄρα γε ἡ ἐπεθύμησε νὰ τὴν ἴδῃ ὁ πατὴρ τῆς, ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων;» Ἄλλοι δὲ πάλιν· «εἰς τὴν Ἀρτέμιδα, λέγουν, εἰς τὴν βασίλισσαν τῆς Αὐλίδος θὰ θυσιάσωσι τὴν παρθένον. Ναί! θὰ τὴν νυμφευθῶσιν!» Ἐν τούτοις ἐτοιμάσατε τὰ κάνιστρα, στεφανώσατε τὰς κεφαλὰς σας· σὺ δὲ, Μενέλαε, τὰ τοῦ γάμου ἐν τῷ οἴκῳ ἐποίησον. Ἄς ἠχήσῃ λοιπὸν ἡ φλογέρα ἀπὸ κτύπου ποδῶν, ἅς ἀντηχήσῃ ὁ οἶκος. Μακάριον φῶς εἰς τὴν παρθένον ἔρχεται.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καλὰ, ἀλλὰ φύγε τώρα. Καὶ τὰ ἄλλα καλῶς μετὰ τῆς τύχης σας θὰ προβῶσι. Ἀλλοίμονον! ὁ δυστυχῆς, τί νὰ εἶπω εἰς αὐτά; Οὐρανέ! πόθεν ν' ἀρχίσω; Ποία σιδηρὰ μᾶς καταπιέζει ἀνάγκη; εἰς ποίους κινδύνους περιπλέχθημεν; Ἄ! ἴσως πολλάκις ἠπατήθην, ἴσως εἰς πολλὰς περιπέσσα παγίδας. Ἄλλ' ἡ τύχη αὕτη, ἡ σκληρὰ καὶ ἀκαταδάμαστος τύχη, μὲ ἠπάνισε, μὲ κατέστρεφεν ὀλοτελῶς. ὦ! πόσον καλὴ ἡ ἀδοξία εἶναι! Τούλάχιστον, ἔχει κἀνεὶς τὴν ἄδειαν νὰ κλαύσῃ, τὰ παράπονά του νὰ ξεχειλίσῃ. Ἀλλ' εἰς τοὺς γενναίους, εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τὰ πάντα εἶναι πικρία καὶ σταγῶν εὐδαιμονίας δι' αὐτοὺς δὲ ὑπάρχει. ὦ! ἡμεῖς δὲ τὴν ὑπερηφάνειαν προστάτην μας ἔχομεν, ἡμεῖς εἰς τὰς βασάνους δουλεύομεν. Ἐντρέπομαι, βέβαια, νὰ δακρύσω, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ δακρύσω πάλιν ἀδυνατῶ καὶ ἡ δυστυχία μου ἀπερίγραπτος εἶναι. Ἀλλ' ἔστω, τί θὰ εἶπω εἰς τὴν σύζυγόν μου; Πῶς θὰ

τὴν ὑποδεχθῶ ; Ἀλλοίμονον ! καὶ θὰ τολμήσω νὰ τὴν ἶδω ; ὦ ! μὲ κατέστρεψεν ἐλθοῦσα ἐνταῦθα, χωρὶς ἐγὼ νὰ τὴν προσκαλέσω. Ἀλλὰ καὶ φυσικὰ ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ, ἀφ' οὗ ἔμελλε νὰ νυμφευθῇ ἡ κόρη της. Εἰς τοιαύτην ἐορτὴν δὲν θὰ ἤρχετο, εἰς στιγμὴν καθ' ἣν ἤθελεν ἀποχωρισθῆ τῆς φιλτάτης θυγατρὸς της ! Τότε βεβαίως ἀπιστίαν θὰ προσῆπτε εἰς ἐμέ ; Ἀλλ' εἰς τὴν ταλαίπωρον παρθένον, εἰς τὴν προσφιλῆ μου κόρην τί ἄρα γε θὰ εἶπω ; Ἀλλὰ τί παρθένος, ἀφ' οὗ ὁ μαῦρος Ἄδης τῶρα θὰ τὴν νυμφευθῇ ; Ἄ ! πῶς τὴν λυποῦμαι ; Νὰ μὴ μοι λέγῃ ἄρα γε : ἄχ ! πάτερ μου, ἀληθινὰ θὰ μὲ φονεύσης ; Ἄ ! τοιοῦτο γάμον σὺ μόνον ἐκλέγεις καὶ οἱ φίλοι σου ; Καὶ ὁ Ὀρέστης τότε, ὅσον βρέφος καὶ ἂν εἶναι, δὲν θὰ κλαίῃ τότε πικρῶς ; Ἄ ! αὐτὸς ὁ Πάρις ποῦ ἐνυμφεύθη τὴν Ἑλένην πόσα κακὰ δὲν μοῦ ἔκαμεν ;

ΧΟΡΟΣ. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης λυποῦμαι, ὅσον πρέπει νὰ λυπηθῇ γυνὴ ξένη διὰ τὰς συμφορὰς τῶν βασιλέων.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἀδελφέ μου, δός μοι νὰ ἐγγίσω τὴν δεξιάν σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἴδού σοι τὴν δίδω, διότι σὺ μὲν ἐνίκησας, ἐγὼ δὲ εἶμαι δυστυχής.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Μὰ τὸν πάππον μας Πέλοπα καὶ τὸν πατέρα μας Ἀτρέα, θὰ σοὶ ὀμιλήσω ἀπ' αὐτὰ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου, εἰλικρινῶς δηλ., σαφῶς καὶ χωρὶς κἀνὲν τέχνασμα. Ὅταν σὲ εἶδα, ἀδελφέ μου, νὰ κλαίῃς, πολὺ σ' ἐλυπήθην καὶ δὲν ἠδυνήθην τὰ δάκρυά μου νὰ σταματήσω. ὦ ! λησμανῶ τὰς παλαιὰς ιδέας μου, δὲν εἶμαι πλέον φοβερός διὰ σέ, καὶ ἡ ψυχὴ μου εἶναι ἐντὸς τῆς ψυχῆς σου. Σὲ συμβουλεύω λοιπὸν νὰ μὴ φονεύσης τὴν τρυφεράν σου κόρην, ναὶ δι' ἐμέ νὰ μὴ τῆς ἀφαιρέσης τὴν ζωὴν. Ποτὲ δὲν εἶναι δίκαιον, ποτὲ δὲν θέλω τὸ δεχθῆ, σὺ μὲν πικρῶς ν' ἀναστενάξεις, ἐγὼ δὲ νὰ εὐτυχῶ, ν' ἀποθάνῃ μὲν τὸ τέκνον σου, νὰ ἐπανίδω δὲ τὴν σύζυγόν μου. Τί θέλω λοιπὸν ; Ἄν σύζυγον ἐπιθυμῶ νὰ λάβω, δὲν δύναμαι νὰ λάβω ἄλλην ; Ἀλλ' ἂν φίλτατον ἀδελφὸν

ἀπολέσω, ἂν δυστυχία σκληρὰ μὲ πατάξῃ, τὴν Ἑλένην δι' ἀντάλλαγμα θὰ λάβω, καλὸν ἀντὶ κακοῦ θὰ ἀνταλλάξω ; Ἀφρόνως πρῶτον ἐσκεπτόμην, ἐν ᾧ τῶρα ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα ἰδὼν, ἐνόησα τί σημαίνει νὰ φονεύσῃ ὁ πατὴρ τὸ τέκνον του. Καὶ ἔπειτα ἐλυπήθην τὴν ταλαίπωρον κόρην σου, ἐνθυμήθην τὴν συγγενειάν μας καὶ δὲν ἐβάσταξα νὰ θυσιασθῇ μία τοιαύτη παρθένος μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἰκανοποιηθῶ ἐγὼ. Τί κοινὸν μεταξὺ Ἑλένης καὶ τῆς Ἰφιγενείας ; Ἄς ἀπέλθῃ λοιπὸν ὁ στρατός, ἄς ἀφήσῃ τὴν Αὐλίδα ; Σὺ δὲ, ἀδελφέ μου, σταμάτησον πλέον τὰ δάκρυά σου διότι μὲ κἀμνεις καὶ κλαίω. Ἄν κἀμμία προφητεία διὰ τὴν κόρην σου σὲ βασανίζῃ, ὦ ! τότε ἐγὼ ἄς καταφρονηθῶ, τὰ πάντα τότε εἰς σέ τὰ παραδίδω. Μετέβαλα τῶρα τοὺς φοβερούς μου λόγους. Αὐτὸ ἦτο φυσικὸν, διότι ἡ πρὸς σέ ἀγάπη μου εἶναι μεγάλη καὶ τὰ σπλάγχνα καὶ τῶν δύο εἶναι ἀδελφικά. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος οὕτω πάντοτε πρέπει νὰ εἶναι, νὰ μεταβάλληται κατὰ τὰς περιστάσεις.

ΧΟΡΟΣ. Γενναῖοι λόγοι, ἄξιοι τοῦ Ταντάλου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Διός· ποτὲ σὺ δὲν καταισχύνεις τοὺς προγόνους σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Σ' εὐχαριστῶ, Μενέλαε, διότι παρὰ τὴν γνώμην μου διεδήλωσας τοιαῦτα εἰλικρινῆ αἰσθήματα, ἄξια βεβαίως τοῦ χαρακτήρος σου. Ἡ μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ἔρις ἢ ἐξ ἔρωτος γίνεται ἢ διὰ τὴν τοῦ οἴκου ὑπεροχὴν. Μισῶ καὶ ἀποπτύω τοιαύτην συγγενειαν πικρὰν εἰς ἀμφοτέρους. Καὶ ὅμως ἀνάγκη σκληρὰ μὲ πιέζει, καὶ ὅμως πέπτρωται νὰ βάψω τὴν χεῖρα εἰς τῆς κόρης μου τὸν φόνον.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Τί εἶπας ; Καὶ ποῖος σὲ ἀναγκάζει νὰ τὴν φονεύσης ;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὁ στρατός ὅλος τῶν Ἑλλήνων.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ποτὲ, ἂν εἰς τὸ Ἄργος πάλιν τὴν ἀποσείλῃς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Αὐτὸ ἴσως δύναμαι νὰ λησμονήσω, ὄχι ὅμως καὶ ἐκεῖνο.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Τὸ ποῖον; Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ φοβῆται με-
γάλως τὸ πλῆθος.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὁ Κάλχας θὰ προφητεύσῃ εἰς τὸν στρατὸν
τῶν Ἑλλήνων.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ὅταν τὸ ἀποφύγῃς, τίποτε δὲν μανθάνει.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄλλ' οἱ μάντιες πάντοτε εἶναι φιλέριδες,
κακὰ νὰ διασπείρῳσι θέλοντες.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἄλλ' εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ ἡ παρουσία των
δὲν εἶναι εὐχάριστος.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἀλλὰ δὲν φοβεῖσαι τὸν μεγαλείτερον
ἐχθρὸν μου.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ποῖον, ἀφ' οὗ δὲν μοὶ τὸν λέγεις;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὁ υἱὸς τοῦ Σιάφου Ὀδυσσεὺς τὰ πάντα
γνωρίζει.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Αὐτὴ τίποτε δὲν δύναται νὰ σὲ βλάψῃ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ ὅμως τὸν ἀγαπᾷ τὸ πλῆθος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Ἔχει τὸ φοβερώτερον κακὸν, τὴν φιλοδοξίαν.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ ὅμως, ὑπέθεσον ὅτι αὐτὸς ἐστάθη
μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, ὅτι τοῖς εἶπε τὰς προφητείας τοῦ
Κάλχαντος, ὅτι ἀφ' οὗ ὑπεσχέθη νὰ θυσιάσω εἰς τὴν Ἄρτεμιν
τὴν κόρην μου, τώρα τὸ ἀρνοῦμαι. Δὲν ἐννοεῖς ὅτι θὰ συναρ-
πάσῃ τὸ στρατεύμα ὅλον, θὰ τὸ ἀναγκάσῃ νὰ μᾶς φονεύσῃ
καὶ τοὺς δύο καὶ ἔπειτα νὰ σφάξῃ τὴν κόρην μου; Καὶ ἂν
φύγῃ δὲ εἰς τὸ Ἄργος, μήπως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔλθωσιν
ἐκεῖ, νὰ περικυκλώσῃσι τὰ Κυκλώπεια τεῖχη, νὰ καταστρέ-
ψῃσι τὴν πόλιν ὅλην; Ἴδου αἱ συμφοραὶ μου, ἰδοὺ τὰ πικρά
μου βάσανα. Ἀλλοίμονον! δι' ἀγάπην τῶν θεῶν, τίς ἀμνηχα-
νία μὲ καταλαμβάνει; Ἀλλὰ μίαν μου θέλησιν ἐκτέλεσον,
Μενέλαε· ὑπάγε εἰς τὸ στρατεύμα καὶ πρόσεξον καλῶς ὅπως
τίποτε ἢ Κλυταιμνήστρα νὰ μὴ μάθῃ, πρὶν εἰς τὸν Ἄδην τὴν
κόρην μου στείλω· ὥστε εἰς τὸ ἐγκλημά μου ὀλίγοι μόνον νὰ
κλαῖωσι. Καὶ σεῖς δέ, ὦ ξένοι, μυστικὴν νὰ φυλάξῃτε τὴν
ἀπόφασίν μου.

ΧΟΡΟΣ. Εἶναι μακάριοι ἐκεῖνοι οἵτινες τῆς Ἀφροδίτης
τὰς ἡδονὰς μὲ σωφροσύνην γεύονται μετριότητα, γαλήνην
καὶ νηνεμίαν εἰς τοῦ πάθους τὴν θύελλαν καὶ τοῦ ἔρωτος τὴν
μανίαν διατηροῦντες. ὦ! αὐτὲς ὁ χρυσοκόμης Ἔρως διπλᾶ
βέλη τῶν χαρίτων ἐκτοξεύει, διὰ μὲν τοῦ ἐνὸς τὴν εὐτυχίαν
θελόνων καὶ διὰ τοῦ ἄλλου τὴν ζωὴν ἀνατρέπων. Μακρὰν ἐ-
μοῦ ἢ θελκτικὴ Ἀφροδίτη. Καὶ δέχομαι μὲν τὴν Ἀφροδίτην
ὅταν τὰ πάθη εἶναι μέτρια, ὅταν οἱ πόθοι εἶναι εὐσεβεῖς· θυέ-
λας ὅμως καὶ ὄρμας ποτὲ δὲν ἐπιδοκιμάζω. Διαφέρουν οἱ ἀν-
θρώποι, διαφέρουν οἱ τρόποι καὶ μόνον τὸ ἀγαθὸν ἀμετάβλη-
τὸν εἶναι. Ἄλλ' ἡ ὑγιὴς ἀνατροφή μεγάλως συνεισφέρει εἰς
τὴν ἀρετήν. Αὐτὴ αὐτὴ ἡ αἰδώς εἶναι σοφία καὶ εἶναι πολὺ
εὐχάριστος διὰ τοῦ λόγου ν' ἀναγνωρίζῃ τις τὰ καθήκοντά
του, τὸ ὅποῖον δόξαν φέρεται ἀμάραντον εἰς πᾶν ἀνθρώπων
τὴν ζωὴν. Εἶναι καλὸν, ἐνδοξὸν εἶναι νὰ θηρεύῃ τις τὴν ἀρε-
τὴν καὶ αἱ μὲν γυναῖκες ἐν τῷ κρυπτῷ νὰ ἐρώσῃ, οἱ δὲ ἀν-
δρες μέτροι νὰ εἶναι, τοῦθ' ὅπερ, ὡς μεγάλας ἔχον συνεισίας,
θὰ μεγαλύνῃ τὴν πόλιν. Ἦλθες, ὦ Πάρι, ἐν τῷ ἦσο βουκόλος εἰς
τῆς Ἰδῆς τὰ πεδία περιφερόμενος πλησίον τῶν βοῶν, βάροβα-
ρον αὐλὸν ἔχων καὶ ἀντὶ τῶν Φρυγίων αὐλῶν τοὺς Ὀλυμ-
πίους ἐπιθυμῶν νὰ μιμηθῆς Ἡῤῥαν δὲ βόσκοντες οἱ βοῦς,
ὅταν ἐξελέχθῃς νὰ κρίνῃς τὰς θεάς, διὰ τὸ ὅποῖον ἦλθες εἰς
Ἑλλάδα, εἰσῆλθες εἰς τὰ ἐλεφαντόστυρα δώματα, ἔρωτα
εἰς τὴν Ἐλένην ἐνέπνευσας καὶ σφοδρὰν δι' αὐτὴν ἀγάπην
συνέλαβες. Αὐτὴ δὲ ἡ ἔρις εἰς Τροίαν στέλλει τὴν Ἑλλάδα
ὅλην. Ἰὼ, ἰὼ! ὦ μεγάλαι τῶν μεγάλων εὐδαμονίαι. Ἴδε τὴν
βασίλισσαν Ἰφιγένειαν, τὴν κόρην τῆς Τυνδαρίδος Κλυταιμνή-
στρας πῶς ἐκ μεγάλων ἐγεννήθη, πῶς εἰς ἀκμαίαν τύχην
ἀνυψώθη. Ἄλλ' ἰσχυροὶ βεβαίως εἶναι οἱ θεοὶ, οἱ διαλύοντες τῶν
ἀνθρώπων τὴν εὐτυχίαν. Ἄλλ' ἄς σταθῶμεν, ὦ τῆς Χαλκίδος
βλαστοὶ, δεξιῶμεθα ἐκ τῆς ἀμάξης τὴν βασίλισσαν, ὅπως μὴ
πέσῃ κάτω· σιγαλὰ εἰς τὰς χεῖράς μας ἄς τὴν λάβωμεν. Ἄς
μὴ ἐμπνεύσωμεν ταραχὴν εἰς τὴν νεωστὶ ἐλθοῦσαν κόρην τοῦ

Ἀγαμέμνωνος, καὶ ξένοι ἡμεῖς ἄς μὴ ταραζώμεν τὰς ξένας Ἑλληνίδας.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Αἴσια διὰ τὸ μέλλον προμαντεύω καὶ πολὺ εὐχαριστοῦμαι ἐκ τῆς εἰλικρινείας σας καὶ τῶν φιλοφρονητικῶν σας λόγων. Ἐλπίζω, ναι, εἰς αἰσίους γάμους νυμφαγωγὸς νὰ παραυτῶ. Ἄλλ' ἐκβάλετε ἐκ τῶν ὄχημάτων τὴν προῖκα τῆς κόρης μου, καὶ μετὰ προσοχῆς φέρετέ την εἰς τὸ ἀνάκτορον. Σὺ δέ, τέκνον μου, ἄφησε πλέον τὴν ἀμάξαν καὶ στήριζον ἐπὶ τῆς γῆς τὸν λεπτοφυῆ σου πόδα. Λάβετε την, νεάνιδες, εἰς τὰς ἀγκάλας σας, ἐκβάλετε την ἐκ τῆς ἀμάξης.

Ἄς μοι δώση κάμμία τὴν χεῖρά της διὰ νὰ στηριθῶ ὥστε ἀσφαλῶς νὰ καταβῶ ἐκ τῆς ἀμάξης. Ἄλλαι ἄς πιάσωσι τοὺς χαλινούς τῶν ἵππων, διότι ὅταν ἄπαξ ἀφηνιάσωσι δὲν κατακρατοῦνται πλέον. Λάβετε καὶ τὸν παῖδα τοῦ Ἀγαμέμνωνος, τὸν Ὀρέστην· ἀκόμη εἶναι μικρὸς. Ἐκοιμήθης, τέκνον μου, ἐντὸς τοῦ ὀχήματος; Ἐύπνησε νὰ ἴδῃς τὸν αἰεὶον γάμον τῆς ἀδελφῆς σου. Ἐνδύξος εἶσαι ἐκ γενετῆς σου· τώρα ὅμως θὰ συνάψῃς συγγένειαν μὲ τὸν ἔνδοξον καὶ ἰσόθεον τῆς Θέτιδος υἱόν; Ἄλλ' ἔλα, τέκνον, πλησίον μου· βιάδιζε παρ' ἐμὲ, ὥστε μακαρία παρὰ τῶν ξένων νὰ ὀνομάζωμαι.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μὴ ὀργίζου, μῆτέρ μου, διότι ἀπεμακρύνθην ὀλίγον. Ἄ! πόσον ἐπιθυμῶ νὰ ἐναγκαλισθῶ τὸν πατέρα μου!

ΚΚΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Σεβαστὲ σύζυγέ μου, βασιλεῦ Ἀγαμέμνων, ἤλθομεν κατὰ τὰς διαταγὰς σου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἄχ! πάτερ μου, πόσον θέλω νὰ σ' ἐναγκαλισθῶ, ἀφ' οὗ ἔλειψες τόσον χρόνον; Μὴ ὀργίζου, πάτερ μου· ἐπιθυμῶ νὰ σὲ βλέπω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Βλέπε με, τέκνον μου, βλέπε με: ἀφ' ὅλα τὰ τέκνα σὺ πρὸ πάντων ἠγάπησας τὸν πατέρα σου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Πόσον χαίρω, πάτερ μου, ποῦ σὲ βλέπω!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης· ὅσα αἰσθήματα κατακλύζουν τὴν καρδίαν σου τὰ αὐτὰ, κόρη μου, ὑπάρχουν καὶ ἐν τῆραϊδικῇ μου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Τί καλὰ ποῦ ἔκαμες καὶ μ' ἔφερες ἐδῶ;
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Αὐτὸ πλέον δὲν τὸ γνωρίζω, τέκνον μου.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Διὰ τί εἶσαι ἀνήσυχος, πάτερ μου, ἐν ᾧ τόσον ἐχάρης διότι μὲ εἶδες;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ πόσας φροντίδας δὲν ἔχει ὁ βασιλεὺς, ὁ ἀρχηγὸς στρατοῦ Ὀλοκλήρου;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἄφησε τώρα τὰς φροντίδας, ἀφ' οὗ μ' ἔχεις ἀντικρὺ σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄλλὰ τώρα ὅλος εἰς σὲ εἶμαι ἀφοσιωμένος καὶ εἰς τίποτε ἄλλο δὲν προσέχω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Καταβίβασον λοιπὸν τὴν ὄφρυν σου, ἄς ἀναλάβῃ εἰς τὸ ὄμμα σου χαρά.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἴδου, κόρη μου, χαίρω διότι σὲ βλέπω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Τί σημαίνει λοιπὸν αὐτὸ σου τὸ δάκρυον τὸ καταρρέον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Εἶναι ὡς ἐκ τῆς ἀπουσίας, κόρη μου, ἡ ὁποία μᾶς διεχώρισε.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἠγαπημένε μου πάτερ, δὲν γνωρίζω τί λέγει.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὅσον φρόνιμα ὀμιλεῖς, τόσον ἀφ' ἑτέρου εἰς συγκινήσεις μ' ἐμβάλλεις.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Νὰ ὀμιλήσω λοιπὸν ἀφρόνως διὰ νὰ σὲ συγκινήσω;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄλλὰ, θεέ μου, δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω. Καλὰ λοιπὸν, κόρη μου, καλὰ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Πάτερ μου, πρὸς τί δὲν μένεις εἰς τὴν πατρίδα μαζί μὲ τὰ τέκνα σου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ ἐγὼ τὸ θέλω· ἀλλ' ἐκεῖνα ποῦ θέλω, νὰ τὰ κατορθώσω δὲν δύναμαι καὶ διὰ τοῦτο στενάζω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἄχ! νὰ κατεστρέφοντο αἱ λόγχοι, νὰ μὴ ὑπῆρχον τοῦ Μενελάου τὰ κακά.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄλλους αὐτὰ πρότερον θὰ καταστρέψουν, ἀφ' οὗ κατέστρεψαν ἐμὲ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Πόσον καιρόν ἐκάθησες εἰς τῆς Αὐλίδας τὸν κόλπον;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Καὶ τώρα ἀκόμη κατακρατῶ τὸν στρατὸν μου καὶ δὲν δύναμαι ν' ἀπέλθω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Παῦ κατοικοῦσι, πάτερ μου, οἱ Φρύγες;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐκεῖ ποῦ ποτὲ νὰ μὴ κατῶκει ὁ Πριαμίδης Πάρις.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Θὰ μ' ἀφήσης λοιπὸν καὶ θὰ φύγης μακρὰν;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Κόρη μου, μαζὺ μὲ τὸν πατέρα σου θ' ἀπέλθης.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἄχ! τί καλὸν τοῦ θὰ ἦταν οἱ δύο μαζὺ νὰ ἐταξειδεύομεν;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Πλησιάζει καὶ τὸ εἰδικόν σου παξίδιον καὶ μὴ σε μέλει, θὰ ἐνθυμηθῆς τὸν πατέρα σου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μὲ τὴν μητέρα μου θὰ συμπλεύσω ἢ μόνη;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Μόνη, κόρη μου, μόνη, χωρὶς τοῦ πατρός σου, μακρὰν τῆς μητρός σου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μήπως εἰς ἄλλην οἰκαγένειαν μὲ μετακίησης, πάτερ μου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄφες αὐτὰ τώρα: δὲν πρέπει νὰ τὰ γνωρίζωσιν αἱ κόραι.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Σπεῦδε λοιπὸν, πάτερ μου, διὰ νὰ ἐπιστρέψης ὀφλιγωρότερον ἐκ τῆς Φρυγίας, ἀφ' οὗ πρῶτον κατορθώσης ὅ,τι θέλεις.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Πρῶτον θὰ προσφέρω μίαν θυσίαν ἐνπαῦθα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Αὐτὸ πλέον μὲ τοὺς ἱερεῖς, θὰ τὸ σκεφθῆς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Θὰ τὸ μάθης καὶ σύ, θὰ σταθῆς πλησίον τοῦ νηπιρίου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Πάτερ μου, χορὸν θὰ σχημακίσωμεν περὶ τοῦ βωμοῦ;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Πόσον ἔγλυψα τὴν ἄγνοάν σου; Ἰαλλὰ πῆγαινε εἰς τὸν οἶκον διὰ νὰ σε ἴδωσιν αἱ κόραι. Ἄλλὰ σέ-

σοι δός μοι ἐν πικρὸν φίλημα εἰς τὴν δεξιάν μου, ἀφ' οὗ ἐπὶ πολὺν χρόνον θ' ἀποχωρισθῆς τοῦ πατρός σου. Ὡς στήθη, ὦ παρειαί, ὦ ξανθὴ κόμη, τί θὰ γίνητε; Ἄχ! Ἐλένη, ἄχ! Τροία, πόσον μᾶς καπεστρέψατε; Ἄλλ' ἄς παύσω τώρα, δάκρυ αἰσθάνομαι ἐπὶ τῶν παρειῶν μου κυλιόμενον, ἀφ' οὗ σ' ἐνηγκαλίσθην. Πῆγαινε πλέον εἰς τὸν οἶκον. — Σὲ δὲ τώρα Κλυταίμνηστρα μὴ με συνερίζεσαι διὰ τὰς συγκινήσεις μου διότι μὲ τὸν Ἀχιλλέα μέλλω νὰ νυμφεύσω τὴν κόρην μου. Εἶναι πολὺ μακάριοι οἱ γάμη, ἀλλὰ καὶ πόσον σκληροὶ διὰ τοὺς γονεῖς, ὅταν ὁ τόσα μοχθήσας πατὴρ εἰς ἄλλους παραδίδῃ τὰ πολυφίλητα τέκνα του;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Δὲν εἶμαι τόσον ἀσύνητος, ὥστε νὰ μὲ νουθετήσης. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης λυποῦμαι εἰς τὴν στιγμήν τοῦ θὰ νυμφεύσω τὴν κόρην μου! Ἀλλὰ πρῶτον ὁ νόμος καὶ ἐπειτα ὁ χρόνος καταστέλλουσιν ὀλίγον τὴν λύπην. Καὶ γνωρίζω μὲν τὸ ὄνομα τοῦ γαμβροῦ, ἀλλὰ θέλω νὰ μάθω πόθεν κατάγεται.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἡ Αἴγινα ὑπῆρξεν θυγάτηρ τοῦ πατρός Ἄσωποῦ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ταύτην δὲ ποῶς ἐνυμφεύθῃ; ἠθητὸς ἢ θεός;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὁ Ζεὺς ἐγέννησε τὸν Αἰάκον, βλαστὸν τῆς Οἰνώπης.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Παρὰ δὲ τοῦ Αἰακοῦ τίς ἐγεννήθη;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὁ Πηλεὺς, ὁ νυμφευθεὶς μὲ τοῦ Χιρέως τὴν κόρην.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Μὲ τὴν θέλησιν τοῦ θεοῦ ἢ ὄχι;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Τῇ ὑποσχέσει τοῦ Διὸς καὶ τῇ συγκαταθέσει τοῦ Νηρέως.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ποῦ τὴν ἐνυμφεύθῃ; εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐπὶ τοῦ σεμνοῦ Πηλίου, ὅπου ὁ Νεῖρων κατοικεῖ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἐκεῖ ποῦ κατοικούν οἱ Κένταυροι;
 ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐκεῖ ἐτέλεσαν οἱ θεοὶ τοῦ Πηλέως τοὺς
 γάμους.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἡ Θέτις ἤθελε πατὴρ ἀνέθρεψε τὸν
 Ἀχιλλέα;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὁ Χείρων, ὅπως ἀγαθὸν τὸν καταστήσει
 ἄνδρα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Καὶ ὁ διδάσκαλος σοφὸς καὶ ὁ ἐκλέ-
 ξας αὐτὸν σοφώτερος.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἴδού λοιπὸν ὅποιοι εἶναι τῆς κόρης σου
 ὁ σύζυγος.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀξιέπαινος, ἀλλ' εἰς ποῖαν πόλιν
 τῆς Ἑλλάδος κατοικεῖ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Παρὰ τὸν Ἰαπιδανὸν ποταμὸν, εἰς τὰ ὄρη
 τῆς Φθίας.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἐκεῖ λοιπὸν τὴν παρθένον μου θὰ
 ὑπάγῃς;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Περὶ αὐτοῦ πλέον ὁ σύζυγός της θὰ φρον-
 τίσῃ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλ' ἄς εἶναι εὐτυχεῖς. Ποῖαν λοι-
 πὸν ἡμέραν θὰ γίνῃ ὁ γάμος της;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὄταν συμπληρωθῇ τῆς σελήνης ὁ κύκλος.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Προσέφερες λοιπὸν εἰς τὴν θεάν τὴν
 προσόρτιον θυσίαν διὰ τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς μου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Βέβαια, θὰ προσφέρω εἰς τοῦτο ἤδη ἐνα-
 σκολοῦμαι.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Καὶ ἔπειτα θὰ τελέσῃς τὸν γάμον
 τῆς κόρης μας.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἀφ' οὗ πρῶτον προσφέρω εἰς τοὺς θεοὺς
 τὴν πρέπουσαν θυσίαν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἡμεῖς δ' αἱ γυναῖκες ποῦ θὰ τήσομεν
 τὸ συμπόσιον.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐδῶ εἰς τῶν Ἑλλήνων τὰ πλοῖα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ, Ἄ! αὐτὸ εἶναι πολὺ ὠραῖον, ἀλλ' ὑ-
 πομονή. Ἀλλ' ἴσως θὰ μεταβληθῇ κατόπιν ἡ γνώμη σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Γνωρίζεις, σύζυγέ μου, τί νὰ κάμῃς; Πεί-
 σθητι ὅμως.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τί πρᾶμγα; Εἰς τοὺς λόγους σου πάν-
 τος πείθομαι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἡμεῖς μὲν ἐδῶ, ὅπου εἶναι ὁ νυμφίος...

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τί θὰ κάμῃτε χωρὶς τῆς μητρὸς, ἐνῶ
 εἶναι ἀνάγκη νὰ παρευρεθῶ καὶ ἐγώ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Θὰ παραδώσωμεν τὴν κόρην σου εἰς τοὺς
 Ἕλληνας.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἡμεῖς δὲ ποῦ θὰ ὑπάγομεν;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Εἰς τὸ Ἄργος, νὰ φροντίσῃς διὰ τὰς ἄλ-
 λας παρθένους.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἐδῶ τὴν κόρην μου ν' ἀφήσω; Τίς
 τοῦ γάμου τὴν δᾶδα θὰ βαστάσῃ;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἐγὼ θὰ κρατήσω τὴν δᾶδα τῶν μελλο-
 νύμφων.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλ' ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει αὐτὸ,
 κακῶς σὲ φρονεῖς ταῦτα;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καλὸν νὰ εἶσαι μεταξὺ
 τοῦ στρωτοῦ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶμαι μήτηρ, πρέπει νὰ
 παρευρεθῶ ἐν τῷ γάμῳ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Θ' ἀφήσῃς λοιπὸν μόνας ἐν τῷ οἴκῳ τὰς
 ἄλλας θυγοτέρας;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Εἰς ἀσφαλεῖς παρθενῶνας εἶναι κε-
 κλεισμέναι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Πείσθητι.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Αὐτὸ ποτὲ δὲν θὰ γίνῃ· αἱ ἔξω μὲν
 ἐργασίαι σὲ ἀφορῶσιν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ ἐγὼ θὰ
 φροντίσω καὶ εἰς τὸν γάμον τῶν θυγατέρων μου θὰ παρευ-
 ρίσκωμαι.

τὴν χειρά σου διὰ νὰ προσκιάσωμεν τὸν μακάριον γάμον.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Τί λέγεις; ἐγὼ νὰ πιάσω τὴν δεξιάν σου; Ἄ! θὰ φοβηθῶ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὅταν ἐγγίσω πράγματα, διὰ τὰ ὅποια δὲν μοι ἐπιτρέπεται τὸ τοιοῦτον.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πολὺ καλὰ σοὶ ἐπιτρέπεται, ἀφ' οὗ, ὡ παῖ τῆς θαλασσίας Νηρηίδος, θὰ νυμφευθῆς τὴν θυγατέρα μου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Περὶ ποίων γάμων ἐννοεῖς; Ἐκπλήσσομαι πραγματικῶς, ὡ γύναι. Μοὶ λέγεις πράγματα τὰ ὅποια δὲν ἐννοῶ διόλου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Αὐτὸ εἶναι φυσικὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν βλέπωσι νέους φίλους καὶ μάλιστα ὅταν πρόκειται περὶ γάμου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἀλλὰ ποτὲ, ὡ γύναι, δὲν ἀπεφάσισα τὴν κόρην σου νὰ νυμφευθῶ, οὔτε τοιοῦτόν ποτε λόγον ἤκουσα παρὰ τῶν Ἀτρειδῶν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τί συμβαίνει λοιπόν; Σὺ μὲν θαυμάζεις τοὺς ἰδικούς μου λόγους, ἐν ᾧ ἐγὼ ἐκπλήττομαι δι' ὅσα λέγεις.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἐξέτασον νὰ τὸ μάθης· καὶ οἱ δύο εἴμεθα ἐν ἐκπλήξει καὶ ἴσως ἀμφοτέροι ὑπὸ ψευδῶν εἰδήσεων ἠπατήθημεν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλὰ μήπως ἔπαθα κἀνὲν δεινόν; μήπως ὁμιλῶ περὶ γάμων μὴ ὑπαρχόντων; Ἄ! πολὺ τοῦτο φοβοῦμαι.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἴσως ἐξηπάτησέ τις καὶ σὲ καὶ ἐμέ. Ἀλλ' ἀμερῖναι περὶ αὐτῶν καὶ περιφρόνησέ τα μάλιστα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Χαίρε, διότι ἐντρέπομαι πλέον νὰ σὲ βλέπω, ἀφ' οὗ ἠπατήθην καὶ ἀνάξια ἔπαθα.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. ὦ ξένη, βλαστὲ τοῦ Δίακου, μείνον, υἱὲ πῆς θεᾶς, καθὼς καὶ σὺ, κόρη τῆς Λήδας.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ποῖος λοιπόν με φωνάζει, ἡμιανοίξας τὰς πύλας; Πόσον τεταραγμένος ὁμιλεῖ;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Εἶμαι δοῦλος· οὐδεμίαν ἔχω ὑπερηφάνειαν, διότι ἡ τύχη δὲν μοι τὸ ἐπιτρέπει.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Τίνος εἶσαι δοῦλος; Ὅχι βεβαίως ἰδικός μου. Ὁ Ἀγαμέμνων δὲ καὶ ἐγὼ εἴμεθα κεχωρισμένοι.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Εἶμαι δοῦλος αὐτῆς, ἥτις ἴσταται ἐμπροσθεν τῶν οἴκων· εἰς αὐτὴν δὲ ὁ Τύνδαρος μ' ἔδωκεν.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἐστάθην· ἰδοὺ λέγε ὅ,τι θέλεις, εἰπέ μοι τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν μ' ἐκράτησας.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Μόνος σας εἴσθε ἐμπρὸς τῶν θυρῶν,

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Μόνοι εἴμεθα· ἐξελθε ὅμως τῶν ἀνακτόρων.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. ὦ τύχη, ὡ φροντίδες ἰδικαί μου, σώσατε τοὺς ὁποίους ἐγὼ θέλω νὰ σώσω.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Δὲν μοι ἀρέσκει ὁ λόγος οὗτος καὶ κἀτι ἀπαίσιον βέβαια θὰ μᾶς ἀναγγείλῃς.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Λάβε τὴν χειρά μου καὶ εἰπέ ὅ,τι θέλεις νὰ εἶπῃς.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Γνωρίζεις βεβαίως πόσον πιστὸς ὑπῆρξα καὶ εἰς σὲ καὶ εἰς τὰ τέκνα σου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Σὲ γνωρίζω ὅτι παλαιόθεν ὑπηρετεῖς με ἀφοσιώσιν τὸν οἶκόν μας.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Καὶ ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ὡς μέρος τῆς προικός σου μ' ἔλαβεν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Μεθ' ἡμῶν ἦλθες εἰς τὸ Ἄργος καὶ ἰδικός μας πάντοτε εἶσαι.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Εἶναι ἀληθὲς καὶ εἰς σὲ εἶμαι ἀφοσιωμένος περισσότερο ἀφ' ὅ,τι εἶμαι εἰς τὸν σύζυγόν σου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλ' εἰπέ μας τέλος πάντων ὅ,τι ἔχεις νὰ μᾶς εἶπῃς.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ὁ σύζυγός σου μέλλει νὰ φονεύσῃ τὴν κόρην του.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πῶς; Ἄ! γέρον, ὀπίσω τὸν λόγον σου λάβε. Ἐμάνης λοιπόν;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Μὲ ξίφος θὰ κατακόψῃ τὸν ὀλόλευκον τῆς κόρης σου λαμόν.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀχ! ἡ δυστυχής! ἐμάνη λοιπὸν ὁ σύζυγός μου;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Φρόνιμος εἶναι, ἐκτός εἰς τὰ περισοῦν καὶ τῆς κόρης σου.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλὰ διὰ ποίαν αἰτίαν; Ποῖον δαιμόνιον τὸν κατέλαβεν;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Διὰ τὰς προφητείας τοῦ Κάλχαντος καὶ ὅπως πνεύση οὐριος ἄνεμος.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ποῦ θὰ γίνῃ τοῦτο; Ταλαίπωρος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ὅστις θὰ τὴν φονεύσῃ.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Εἰς τοῦ Δαρδάνου τὰ δώματα, ὅπως τὴν Ἑλένην ὁ Μενέλαος λάβῃ.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ Ἑλένη, πρέπει λοιπὸν ἡ Ἰφιγένειά μου ν' ἀποθάνῃ;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ὅλα τώρα τὰ γνωρίζεις. Εἰς τὴν Ἀρτέμιδα μέλλει νὰ θυσιάσῃ ὁ πατήρ τὴν κόρην σου.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τὸν δὲ γάμον πρὸς τί ἐπροφασίσθη καὶ μ' ἔκαμε νὰ ἔλθω ἐδῶ;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ὅπως χαίρουσα φέρῃς τὴν κόρην ἐνταῦθα, νομίζουσα ὅτι μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως θὰ τὴν νυμφεύσῃ.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀχ! κόρη μου, διὰ τὸν ὄλεθρον λοιπὸν ἦλθες ἐδῶ, καθὼς καὶ ἡ μήτηρ σου;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Καὶ τὰς δύο οἰκτρὰς δυστυχίας κατέλαβε· φοβερὴ δὲ ὑπῆρξε τοῦ Ἀγαμέμνονος ἡ τόλμη.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄ! κατεστράφην ἡ ἀθλία καὶ δὲν δύναμαι πλέον τὰ δάκρυά μου νὰ κρατήσω.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἄν εἶναι λυπηρὸν τὸ νὰ κλαίῃ ἡ μήτηρ σερηθεῖσα τοῦ τέκνου τῆς.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Αὐτὰς δὲ τὰς εἰδήσεις πόθεν, ὦ γέρον, τὰς ἔμαθες;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ἐστάλην νὰ σοὶ φέρω καὶ δευτέραν ἐπιστολὴν ἐκτὸς τῆς πρώτης.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τί ἔλεγε; νὰ καθήσωμεν εἰς τὸ Ἄργος ἢ νὰ φέρω τὴν κόρην μου διὰ ν' ἀποθάνῃ;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Ὅχι· ἔλεγε νὰ μὴ τὴν φέρῃς.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πῶς λοιπὸν δὲν μοι ἔφερες τὴν ἐπιστολὴν ταύτην;

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ. Τὴν ἤρπασεν ἀπὸ τὰς χεῖράς μου ὁ Μενέλαος, ὁ αἴτιος ὅλων αὐτῶν τῶν δεινῶν.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀκούεις ταῦτα, Ἀχιλλεῦ;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἦκουσα τὰς συμφορὰς σου, ὦ γύναι, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ὀλίγον δὲν λυποῦμαι.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἢ θὰ φονεύσωσι τὴν κόρην μου, ἀπατήσαντές με ὅτι θὰ τὴν νυμφεύσωσι μὲ σέ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης μέμφομαι τὸν σύζυγόν σου καὶ ὀργίζομαι ἐναντίον του.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. ὦ! δὲν θὰ ἐντραπῶ νὰ προσπέσω εἰς τὰ γόνατά σου, θνητῆ ἐγὼ εἰς σέ τὸν ἐκ θεᾶς γεννηθέντα. Εἰς τί ἐγὼ πλέον σεμνύνομαι, ἢ ἂν διὰ τὸ τέκνον μου δὲν φροντίσω; περὶ τίνος ἄλλου θὰ ἐνασχοληθῶ; Ἀλλὰ βοήθησον, Ἀχιλλεῦ, καὶ ἐμὲ οἰκτρῶς δυστυχουῖσαν καὶ ἐκείνην, ἥτις σύζυγός σου ὠνομάσθη, ματαιῶς μὲν, ἀλλ' ὅπως δήποτε ἔλαβε πρὸς στιγμὴν τὸ ὄνομά σου. Διὰ σέ ἐγὼ μὲ ἄνθη θαλλερὰ τὴν ἐστεφάνωσα, νομίζουσα ὅτι ὡς νυμφίον τῆς θὰ σέ λάβῃ, καὶ τώρα, ἀλλοίμονον! εἰς τὴν θυσίαν τὴν πηγαίνω. Ὀνειδὺς δὲ θὰ προσαφθῇ εἰς σέ, ἂν δὲν τὴν βοηθήσῃς. Μολονότι δὲν τὴν ἐνυμφεύθης, ἀλλ' ὠνομάσθης τοῦλάχιστον σύζυγος τῆς ἀθλίας ταύτης παρθένου. Πρὸς τοῦ γενεῖου σου, πρὸς τῆς δεξιᾶς σου, πρὸς τῆς μητρὸς σου, σέ ἰκετεύω· ἐν ὀνόματί σου ἐγὼ κατεστράφην· ἐν αὐτῷ πάλιν ἄς σωθῶ. Προστάτην ἄλλον δὲν ἔχω παρ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ γόνυ σου. Στεροῦμαι φίλου, περὶ δὲ τῆς σκληρότητος τοῦ συζύγου μου, τῆς ἀσπλαγχνίας αὐτοῦ, περιττὸν εἶναι νὰ σέ ὀμιλήσω. Καθὼς τὸ βλέπεις, ἦλθα ἐδῶ γυνὴ ἐν μέσῳ ναυτῶν θρασέων μὲν καὶ ἀνάρχων, χρησίμων δὲ ὅταν θέλωσιν. Ἄν βοήθειαν ἀποφασίσῃς νὰ μᾶς προσφέρῃς,

εσώθημεν· ἂν ὅμως ὄχι, πηγαίνομεν, ὀγλίγωρα μάλιστα, εἰς τῆς καταστροφῆς τὸ βάραθρον.

ΧΟΡΟΣ. Πόσον ἰσχυραὶ γίνονται αἱ μητέρες ὅταν γεννώσι, καὶ μάλιστα ὅταν ὑπὲρ τὸ δέον ἀγαπῶσι τὰ τέκνα των; Τὰ πάντα τότε δι' αὐτὰ θυσιάζουσιν.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ὑψηλόφρων εἶμαι καὶ ἀγέρωχον ἔχω τὸ μέτωπόν μου. Γνωρίζω ὅμως καὶ εἰς τὰς δυστυχίας νὰ λυπῶμαι καὶ εἰς τὰς εὐτυχίας μετρίως νὰ χαίρω. Εἶναι πολὺ ἀξιεπαίνοιο οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἵτινες ὀρθῶς καὶ μετὰ πολλῆς φρονήσεως κανονίζουσι τὴν ζωὴν των. Ἐνίοτε ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ φρόνιμος· ἐνίοτε ὅμως χωρὶς φρονήσεως τίποτε δὲν δύναται νὰ κατορθώσῃ. Ἐγὼ, διδαχθεὶς παρὰ τοῦ εὐσεβέστερου τῶν ἀνθρώπων, τοῦ Χείρωνος, ἀπλᾶ ἔχω τὰ ἦθη μου. Ὑπακούω εἰς τοὺς Ἀτρεΐδας, ἀλλ' ὅταν σκέπτονται καλῶς, ὅταν ὀρθῶς κυβερνῶσιν. Ὅταν ὅμως εἶναι ἄδικοι, ποτὲ τότε δὲν ὑπακούω. Καὶ ἐδῶ λοιπὸν καὶ ἐν Τροίᾳ, πολεμικὴν ἔχων τὴν καρδίαν μου καὶ τὴν ἀνδρίαν καλλιεργῶν, ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον τὸν χαρακτῆρά μου θὰ ἔχω. Ὅρκιζομαι δὲ, πρὸς ὅ,τι φίλτερον ὁ νεανίας ἔχει, νὰ σὲ βοηθήσω, ἀφ' οὗ τοιαύτη σὲ κατέλαβε συμφορὰ. Σὲ λυποῦμαι, πολὺ μάλιστα, καὶ ποτὲ δὲν θὰ ὑπομείνω νὰ σφαγῇ ἡ κόρη σου, ἀφ' οὗ ἀπαξ ὡς μνηστῆ μου ὠνομάσθη. Ὅχι, εἰς τὸν ἄνδρα σου δὲν θὰ ἐπιτρέψω τὸ ὄνομά μου εἰς τὰς παγίδας νὰ τὸ λαμβάνῃ. Διότι ἐν ὀνόματί μου βέβαια, ἂν καὶ ξίφος ἀνὰ χεῖρας δὲν ἔλαβα, θὰ φονευθῇ ἡ θυγάτηρ σου. Αἰτία δὲ εἶναι ὁ σύζυγός σου. Ἀγνὸν ποτὲ τὸ σῶμά μου δὲν θὰ εἶναι, ἂν δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς γάμους μου καταστραφῇ ἡ κόρη σου, αὐτὴ ἡ ταλαίπωρος παρθένος, ἣτις φοβερὰ ὑποφέρει, ἡ ἀναξίως ἀτιμαζομένη. Ὁ ἔσχατος ἐκ τῶν Ἑλλήνων θὰ εἶμαι, μηδὲν θὰ ὀνομάζωμαι τοῦ λοιποῦ, ἀνδρεῖος ὁ Μενέλαος θὰ εἶναι, υἱὸς τοῦ Πηλέως δὲν θὰ ὀνομάζωμαι πλέον, δαίμων θὰ εἶμαι, ἂν ἐν ὀνόματί μου ὁ Ἀγαμέμνων φονεύσῃ τὴν κόρην σου. Μὰ τὸν Νηρέα, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης, τὸν

πατέρα τῆς Θέτιδος, ὁ Ἀγαμέμνων δὲν θὰ ἐγγίση τὴν κόρην σου, ποτὲ χεῖρα δολοφόνου ἐπ' αὐτῆς δὲν θὰ βάλῃ. Ἡ ἄλλως ἢ μὲν Σίπυλος, ἢ βάρβαρος αὐτῆ πόλις, ἢ γεννέθλιος γῆ τῶν στρατηγῶν μας, θὰ εἶναι ἰσχυρὰ, ἢ δὲ Φθία οὐδεμίαν σημασίαν θὰ ἔχη. Πολὺ πικρῶς ὁ μάντις Κάλχας τὴν θυσίαν θ' ἀρχίσῃ, μὲ δάκρυα τὸ νιπτῆριον καὶ τοὺς προχύτας θὰ ἐγγίση. Ἄλλως τε τί εἶναι ὁ μάντις; Ἄνθρωπος ὅστις πολὺ ὀλίγας ἀληθείας λέγῃ, ἀναρίθμητα ψεύδη ὅταν τῷ τύχῃ περίστασις, καὶ διόλου δὲν ἤξεύρει τὸ τί λέγει. Καὶ ταῦτα λέγων δὲν ἐνοῶ βέβαια τὸν ἰδικόν μου γάμον· χίλια κόραι μὲ ζητοῦσιν, αὐτὸ οἱ πάντες γνωρίζουσιν. Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων μεγάλην ὕβριν εἰς ἡμᾶς προσῆψεν. Εἰς ἐμὲ ὁ ἄθλιος ἔπρεπε ν' ἀποταθῇ, ἂν ἤθελε νὰ πράξῃ τοιοῦτόν τι, καὶ ἂν ἡ Κλυταιμνήστρα συγκατένευεν εἰς γάμον νὰ μοι δώσῃ τὴν κόρην τῆς, ἴσως ἤθελον τὴν δώσῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἂν τοῦτο ἀπῆτει ἢ εἰς τὸ Ἴλιον ἄνοδος τοῦ στρατοῦ· τοιαύτην χάριν ποτὲ δὲν ἤθελον τὴν ἀρνηθῆ εἰς τοὺς συστρατιῶτάς μου. Τώρα ὅμως ἐνοῶ ὅτι τίποτε δὲν ἀξίζω εἰς τὰ ὄμματα τῶν στραταρχῶν, ὅτι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι δι' αὐτοὺς ἂν ἐγὼ τιμῶμαι ἢ περιφρονοῦμαι. Ταχέως ἢ σπάθη αὐτῇ, τὴν ὁποίαν, πρὶν εἰς τοὺς Φρύγας ὑπάγω, μ' αἵματος κηλίδας θὰ βόψω, θὰ μὲ χρησιμεύσῃ ἂν κάνεις μοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν κόρην σου. Ἄλλ' ἔχε θάρρος· ὡς θεὸν μὲ παρεκάλεσας· τοιοῦτος ἐγὼ δὲν εἶμαι, ἀλλ' ὅμως εἰς τὴν περίστασιν ταύτην θὰ προσπαθήσω νὰ γίνω.

ΧΟΡΟΣ. Οἱ λόγοι σου Ἀχιλλεῦ, ἀξιοὶ εἶναι καὶ σοῦ καὶ τῆς μητρὸς σου, τῆς θαλασσίας θεᾶς.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πῶς, Ἀχιλλεῦ, νὰ κατορθώσω ὥστε εὖτε πολὺ νὰ σ' ἐπαινέσω, ἀλλ' οὐτ' ὀλίγον καὶ τοιουτοτρόπως νὰ φανῶ ἀγνώμων; Διότι οἱ γενναῖοι ἄνδρες ἐπαινούμενοι μισοῦσι τοὺς ἐπαινοῦντας, ἂν κατὰ κόρον ἐπαινοῦσιν. Ἐντρέπομαι πραγματικῶς διότι σὲ στενοχωρῶ μὲ τὰς βασάνους μου, ἐν ᾧ ἐγὼ μόνον, δυστυχῶς, σὺ δὲ τίποτε δὲν πάσχεις. Ἄλλ' ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ φιλόφρων φαίνεται εἰς τοὺς δυστυχούν-

τας και ἐγκαρδίως βοηθεῖ αὐτούς. Οἴκτειρέ μας λοιπόν, οἰκτραὶ αἱ συμφοραὶ μας εἶναι. Ἐνόμισα πρῶτον ὅτι γαμβρόν μου θὰ σὲ κάμω, ἀλλ' ἀπέτυχον καὶ ἐφεύσθησαν αἱ γλυκεῖαι ἐλπίδες μου. Ἐπειτα τῆς θυγατρὸς μου ὁ θάνατος ἀπαισιος οἰωνός· θὰ εἶναι διὰ τὸν μέλλοντα γάμον σου ὥστε πρέπει νὰ προφυλαχθῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τῷ τέλει καλῶς σὺ ὠμίλησας, καὶ ἂν θελήσῃς, θὰ σωθῇ ἀναμφιβόλως ἡ κόρη μου. Θέλεις νὰ τὴν φέρω ἐδῶ νὰ σὲ ἐκετεύσῃ, τὰ γόνατά σου νὰ ἐναγκαλισθῆς; Ἐννοῶ ὅτι τὸ τοιοῦτο δὲν ἀρροῖζει εἰς μίαν παρθένον, ἂν ὅμως θέλῃς, θὰ ἔλθῃ καὶ τὴν αἰδῶ καὶ τὴν ἐλευθερίαν φυλάττουσα. Ἄν ὅμως καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῆς εἶναι δυνατὸν ν' ἀπολούσω ἐγὼ ὅτι θέλω, ἄς μὲνῃ τότε ἐν τῷ οἴκῳ. Διότι πάντοτε ἡ αἰδῶς εἶναι σεβαστὴ καὶ πάντοτε τοιαύτη.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Μὴ τὴν φέρῃς, ὦ γύναι, τὴν κόρην σου ἐν ταῦθα ὅπως μὴ ὄνειδος προσάψωμεν εἰς ἡμᾶς. Διότι ὅλος ὁ στρατός ἀεργός ὢν ἀγαπᾷ πάντοτε τὰς φλυαρίας καὶ τοὺς πονηροὺς λόγους. Εἴτε ἐκετεύσητε εἴτε ὄχι, εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα θὰ καταλήξετε. Εἰς ἀγῶν τοῦ λοιποῦ θ' ἀπασχολῆ ἐμὲ, πῶς νὰ σᾶς σώσω δηλ. ἐκ τῶν συμφορῶν. Μάθε δὲ ὅτι δὲν ψεύδομαι· διότι ἂν λέγω ψεῦδη καὶ μάτην ἐδῶ φλυαρῶ, ἄς ἀποθάνω· ἀλλὰ δὲν θ' ἀποθάνω, ἂν τὴν κόρην σου σώσω.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Εἴθε νὰ εὐτυχῆς συνεχῶς τοὺς δυστυχοῦντας ὠφελῶν.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἀκουσόν με λοιπὸν ὅπως καλῶς τὰ πράγματα ἀποβῶσιν.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ποῖον λόγον; Πρέπει νὰ τὸν ἀκούσω παρὰ σοῦ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Νὰ πείσωμεν τὸν Ἀγαμέμνονα ὥστε φρονίμως τοῦ λοιποῦ νὰ συλλογίζηται.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄ! εἶναι καλὸς καὶ τὸν πρέμει ὁ στρατός.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἀλλὰ τοὺς λόγους διὰ τῶν λόγων παλαίουσι· **ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.** Μάταιοι αἱ ἐλπίδες· ἀλλ' εἰπέ μοι τί πρέπει νὰ κάμω.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Πρῶτον μὲν ἐκέλευσέ τον ὥστε νὰ μὴ φονεύσῃ τὰ τέκνα του. Ἄν ὅμως ἐναντιωθῇ, στείλέ τον τότε εἰς ἐμέ. Διότι ἂν πεισθῇ εἰς ὅτι θέλεις, τότε ἐγὼ ὅλως διόλου γίνομαι περιττός καὶ ἡ σωτηρία τῆς κόρης σου χωρὶς τῆς βοηθείας μου θὰ γίνῃ. Ἐγὼ δὲ τότε περισσότερο τὸν σύζυγόν σου θ' ἀγαπήσω, διόλου ὁ στρατός δὲν θὰ μὲ μεμφθῇ, ἂν κατορθώσω τὴν θέλησίν μου διὰ φρονήσεως καὶ ὄχι διὰ βίας. Τὰ πάντα τότε καλῶς θὰ τελεσθῶσι, ἀμφότεροι θὰ εὐχαριστηθῆτε ὅταν χωρὶς ἐμοῦ κατορθώσητε τὰς θελήσεις σας.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πολὺ φρονίμως ὠμίλησας καὶ πρέπει νὰ πράξω αὐτὰ ποῦ μοι εἶπας. Ἀλλ' ἂν δὲν γίνωσιν ὅσα ἐγὼ θέλω, ποῦ τότε θὰ σ' ἐπανίδω; Ποῦ πρέπει νὰ ἔλθω ἐγὼ ἢ ἀθλία, τὴν βοηθὸν σου χεῖρα νὰ εὔρω.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Μὴ σε μέλει ἐγὼ περὶ σοῦ θὰ φροντίσω ὥστε νὰ μὴ σε ἴδῃ τεταραγμένην ὁ ἐλληνικὸς στρατός· ἀλλ' οὔτε τὸν πατρικόν σου οἶκον νὰ καταισχύνῃς· αὐτός εἶναι μέγας καὶ ἀάξιος τοιαύτης ἀτιμίας.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ὅλα ταῦτα θὰ γίνωσιν· εἰς ὅλας τὰς θελήσεις σου θὰ ὑπακούσω. Ἄν ὑπάρχωσι θεοὶ, διὰ τὴν δικαιοσύνην σου ταύτην θ' ἀνταμειφθῆς, ἂν ὅμως ὄχι, πρὸς τί τότε οἱ ἀγῶνες;

ΧΟΡΟΣ. Ὅποιος ὑμέναιος ἀντήχησεν ἄρα γε μὲ τοὺς λυβικοὺς αὐλοὺς, τὰς φιλοχόρους κιθάρας καὶ τὰς ἐκ καλάμων φλογέρας, ὅταν αἱ καλλίκομοι Πιερίδες εἰς τῶν θεῶν τὸ συμπόσιον ἤλθον, κρούουσαι τὴν γῆν μὲ τὰ χρυσᾶ των σάνδαλα, θὰ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὸν γάμον τοῦ Πηλέως καὶ ὑμνήσωσιν εἰς τὰ δάση τοῦ Πηλίου καὶ εἰς τὸ ὄρος τῶν Κενταύρων μὲ θεῖα μελωδήματα τὴν θέταν καὶ τὸν Αἰακίδην. Ὁ τοῦ ἀερόπλου ἀπέροτος, ὁ φρύγιος Γανυμήτης, τὰ προσφιλή τραφήματα τῆς κλίνης τοῦ Διός, νέκταρ ἦντλον ἐκ τῶν χρυσῶν

κρατήρων. Τὸν γάμον δ' ἐορτάζουσαι αἱ κόραι τοῦ Νηρέως ἐχόμενον κύκλῳ περιστρεφόμεναι παρὰ τὴν ἄμμον τὴν λευκοφαῆ. Ὁ θίασος δὲ τῶν ἵπποτικῶν Κενταύρων, μ' ἀκόντια καὶ χλόην δροσερὰν στεφανωμένος εἰς τῶν θεῶν τὸ συμπόσιον ἦλθεν ὅπου τοῦ Βάκχου τὸ ποτὸν ἐβασίλευεν. Αἱ δὲ τῶν Θεσσαλῶν κόραι αὐτὰ μεγαλοφώνως ἔλεγον: «Ἐμάντευσεν ὁ Φοῖβος, ὃ κόρη τοῦ Νηρέως, ἐμάντευσεν ὁ Χεῖρων, ὁ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ὑπὸ τῶν Μουσῶν λαμβάνων ὅτι φῶς μέγα θὰ γεννήσης, ὅτι αὐτὸς ὁ υἱός σου εἰς τοῦ Πριάμου τὴν ἐνδοξον πόλιν μὲ τοὺς λογχοφόρους καὶ καλωπλισμένους Μυρμιδόνας θὰ ἔλθῃ, καὶ μὲ τὸ πῦρ καὶ μὲ τὸ ξίφος θὰ καταστρέψῃ τὰ τείχη αὐτῶν, τὰ χρυσᾶ ὄπλα τὰ Ἡφαιστότευκτα περιβεβλημένος, τὰ ὅποια θὰ δωρήσῃ αὐτῷ ἡ μήτηρ του ἣτις εἶναι θεά». Ἴδου πῶς οἱ θεοὶ ἐώρτασαν τοὺς γάμους τῆς εὐπάτριδος Θετίδος, τῆς πρώτης τῶν Νηρηίδων μετὰ τοῦ Πηλέως. Σὲ δὲ, ὦ νεαρά τοῦ Ἀγαμέμνονος κόρη, θὰ στεφανώσουν τὴν κεφαλὴν σου ἐν τῇ ἀγορᾷ οἱ Ἕλληνες, καθὼς στεφανόνουν δάμαλιν ἀγνὴν ἐκ τοῦ σπηλαίου ἐξελθοῦσαν ὦ! εἰς τὸν τρυφερὸν λαιμόν σου παγερόν θὰ βυθίσωσι ξίφος καὶ φονικὴ μάχαιρα θὰ ὑψωθῇ κατὰ σοῦ ἣτις δὲν ἀνετράφῃς μὲ τὰς φλογέρας καὶ δὲν συνείθισας εἰς τῶν ποιμένων τὰς φωνάς, εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός σου αὐξάνουσα καὶ διὰ τοὺς Ἰναχίδας ὡς νύμφη προωρισμένη. ὦ! μὴ ἐλπίσης εἰς τὴν αἰδῶ, ἰσχυρὰν τὴν ἀρετὴν μὴ τὴν νομίσης. Αὐτὴ περιφρονεῖται καὶ ραπίζεται παρὰ τοῖς θνητοῖς, ἡ ἀσέβεια νικά τοὺς νόμους καὶ οἱ θνητοὶ δὲν προσπαθοῦσιν ἀπὸ κοινοῦ ὅπως ἀποτρέψωσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὴν θείαν ὀργήν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἐξῆλθον τῶν οἴκων, τὸν σύζυγόν μου ζητοῦσα, διότι πολὺν καιρὸν λείπει· ἀλλ' ἡ θυγάτηρ μου, ἡ τρυφερά παρθένος, πολὺ πικρῶς θρηνεῖ, τοῦ πατρός της τὴν ἀπόφασιν μαθοῦσα καὶ τὴν προσέγγισιν τοῦ θανάτου της βλέπουσα. Ἴδου ὅμως ποῦ ἔρχεται, ἐν ᾧ ἐγὼ τὸν ἐζήτησα, αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων ὅστις ἀσεβεῖς καὶ στυγεράς ἀποφάσεις διὰ τὰ ἴδια τέκνα του λαμβάνει.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Εἰς καλὴν περίστασιν, Κλυταιμνήστρα, σ' εὔρον ἐξω τοῦ οἴκου, διὰ νὰ σοὶ εἶπω μακρὰν τῆς κόρης σου λόγους τοὺς ὁποίους αἱ νύμφαι δὲν πρέπει ν' ἀκούωσιν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τί θὰ μοὶ εἶπῃς λοιπὸν καὶ εὔρες τὸν καιρὸν τόσον κατάλληλον;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Εἶπε εἰς τὴν κόρην σου νὰ ἐξέλθῃ τῶν δωματίων καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν πατέρα της. Τὰ νιπτήρια, τὸ ἀγνιστήριον ὕδωρ, ἡ κριθὴ τὴν ὁποίαν θὰ ῥίψωσιν εἰς τὸ πῦρ, αἱ δαμάλεις τῶν ὁποίων τὸ αἷμα πρέπει νὰ ρέυσῃ πρὸ τῆς ἐορτῆς τοῦ γάμου, εἰς τμητὴν τῆς Ἀρτέμιδος, τὰ πάντα εἶναι ἥτοιμασμένα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Οἱ μὲν λόγοι σου φαίνονται ὅτι εἶναι καλοὶ, ἀλλὰ τὰ ἔργα σου δὲν ἤξεύρω πῶς νὰ τὰ ὀνομάσω. Ἐλα, θυγάτηρ μου, ἔξω, διότι γνωρίζεις τοῦ πατρός σου τὰς ἀποφάσεις. Φέρε ὑπὸ τὸν πέπλον σου, τέκνον μου, καὶ τὸν ἀδελφόν σου Ὀρέστην. Ἴδου αὐτὴ εἰς τὰς διαταγὰς σου. Τὰ ἐπίλοιπα θὰ σοὶ εἶπω καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Τί κλαίεις, κόρη μου; πρὸς τί μετὰ χαρᾶς δὲν με βλέπεις; Ἄ! τοὺς ὀφθαλμούς σου πρὸς τὴν γῆν προσηλώνεις καὶ μὲ τὸν πέπλον καλύπτεις τὸ πρόσωπόν σου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλοίμονον! Πόθεν ν' ἀρχίσω τὰς συμφοράς μου; Ἀπὸ τὰς πρώτας, ἀπὸ τὰς μέσας, ἢ τὰς τελευταίας; ὦ! αὐταὶ ἀναρίθμητοι εἶναι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἀλλὰ τί συμβαίνει; Πῶς ὅλοι σας φαίνεσθε συγχυσμένοι, πῶς ταραγμὸν εἰς τὰ ὄμματα σας βλέπω;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄλλ' ἔλα τώρα, σύζυγέ μου, ἀποκρίθητι εὐκρινῶς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Εἶναι περὶ τὸν νὰ μοὶ τὸ λέγῃς ἐρώτησός με· καὶ θὰ σ' ἀποκριθῶ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἐχεις σκοπὸν νὰ φονεύσῃς τὴν κόρην μας ἢ ὄχι;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄ! Τί κακούργημα μοὶ προσάπτεις; Ἐπὶ σκληρὰν ὑποψίαν συνέλαβες;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Μὴ ταραττοῦ, ἀποκρίνου μόνον εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ἄν φρονίμως ἐρωτᾷς, φρονίμους καὶ τὰς ἀποκρίσεις θὰ λάβῃς.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἐγὼ δὲν ἐρωτῶ ἐπιπολαίως, διὰ τοῦτο καὶ σὺ μὴ ἀπαμακρόνου ἐκ τοῦ κυρίου ζητήματος.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ὡ μοῖρα, ὦ τύχη, ὦ δαίμων.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ὁ αὐτὸς δαίμων καὶ σὲ καὶ ἐμὲ καὶ αὐτὴν βασανίζει.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Τίς σὲ ἠδίκησεν;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τὰς ἀδικίας σου παρ' ἐμοῦ νὰ τὰς μάθῃς ζητεῖς; Ἴδου μία πολὺ ὠραία παγίς!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Κατεστράπην! ἐπροδόθησαν τὰ σχέδιά μου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πρόσεχε κυλῶς τὰ σχέδιά σου ὅλα τ' ἀνεκαλύψαμεν καὶ καλῶς γνωρίζομεν τὸ τί μέλλεις νὰ κάμῃς. Σιωπῶν δὲ καὶ ἀναστενάζων προδίδεις ὁ ἴδιος τοὺς σκοπούς σου εἰς μάτην λοιπὸν μὴ ἀγωνίζου νὰ τὰ ἀρνηθῇς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Σιωπῶ λοιπὸν. Τίς ἢ ἀνάγκη, διὰ νὰ ψευσθῶ, νὰ προσθέσω εἰς τὰς ἄλλας δυσσυχίας μου καὶ τὴν ἀναίδειαν;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄκουσον λοιπὸν θ' ἀνακαλύψω τὰ σχέδιά σου μὲ γλῶσσαν καθαρὰν καὶ σαφῆ, χωρὶς οὐδεμίαν ἀπάτην. Καὶ πρῶτον μὲν, διὰ νὰ σοὶ προσάψω τὸ πρῶτον ὄνειδός σου, μ' ἐνυμφεύθης διὰ τῆς βίας χωρὶς ἐγὼ νὰ σὲ θέλω, ἀφ' οὗ πρότερον ἐφόνευσας τὸν πρῶτον σύζυγόν μου Τάνταλον, καὶ ἀποσπάσας ἐκ τῶν ἀγκάλων τὰ τέκνα μου οἰκτρῶς τὸ κατέστρεψας. Οἱ δύο τότε ἀδελφοί μου, ὁ Καστώρ καὶ ὁ Πολυδεύκης, οἱ ἔξοχοι πολεμισταὶ καὶ ἵπποται ἐξεστράτευσαν ἐναντίον σου. Ἄλλ' ὁ γέρων πατὴρ μου Τύνδαρος σ' ἔσωσε, συγκινηθεὶς ἀπὸ τὰς ἰκεσίας σου καὶ κατέλαβες ποιουτοτρόπως τὴν κλίνην μου. Συμφιλιωθεῖσα ἔκτοτε μετὰ σοῦ θὰ μαρτυρήσῃ βέβαια ὅτι ἤμην καὶ διὰ σὲ καὶ διὰ τὴν οἰκογένειάν σου γυνὴ ἀμεμπτος, σὴφρων καὶ μετριοπαθής, αὐτὸ

ξάνουσα τὰ τοῦ οἴκου σου ὥστε ὅταν εἰσῆρχεσο ἐν τῷ οἴκῳ ἔχαιρες καὶ ἠδαιμόνευες ὅταν ἐξῆρχεσο. Σπανίως ὁ ἀνὴρ δύναται νὰ εὕρῃ τοιαύτην γυναῖκα, ἐν ᾗ αἱ καὶ κακαὶ γυναῖκες εἶναι ἀναριθμητοί. Ἐγέννησα μετὰ σοῦ τρεῖς παρθένους καὶ αὐτὸν τὸν παῖδα· ἀλλὰ τῶρα ζητεῖς νὰ μ' ἀπορφανίσῃς ἐκ τῆς μιᾶς τούτων. Καὶ ὅταν κάνεις σ' ἐφωτίση πρὸς τί τὴν φονεύεις, τί θὰ εἶπῃς τότε; Ἡ μήπως θέλεις ἐγὼ διὰ σὲ ν' ἀπαντήσω; Ἀλλὰ τὴν φονεύεις διὰ νὰ λάβῃ ὀπίσω ὁ Μενέλαος τὴν Ἐλένην; Ἄ! αὐτὸ εἶναι πολὺ ὠραῖον νὰ πληρώνωμεν μὲ τὸ αἷμα τῶν τέκνων μας τὰ ἔργα κακῶν γυναικῶν, ν' ἀγοράζωμεν μὲ τὰ προσφιλέστερά μας πράγματα τὰ μισητότερα καὶ ἐλεεινότερα. Καὶ ὅταν ἐκστρατεύσῃς καὶ μόνην ἐν τῷ οἴκῳ μου μ' ἀφήσῃς, ὅταν ἐπὶ πολὺν χρόνον μακρὰν μου ἀπουσιάσῃς, τί ἐλπίζεις νὰ αισθάνηται ἡ καρδία μου πρὸς σὲ ὅταν θὰ βλέπω ἐρημωμένην τὴν θέσιν τῆς κόρης μου, ὅταν κενούς τοὺς παρθενῶνας θὰ βλέπω; Κλαίουσα τότε θὰ κάθημαι πάντοτε, αὐτὴν τὴν φίλην κόρην μου θὰ θρηνωδῶ ἀκαταπαύστως. Αὐτὰ τότε κατ' ἐμαυτὴν θὰ λέγω: Ἄ! κόρη μου, ὁ πατὴρ σου σ' ἐφόνευσεν, ναὶ ὁ πατὴρ σου, ὄχι ἄλλος. Οὕτω πως ἀνταμείβει τὸν οἶκόν του». Καὶ τότε μικρά τις πρόφασις θ' ἀπαιτῆται ὥστε ἐγὼ καὶ αἱ ἄλλαι κόραι μου νὰ σὲ ὑποδεχθῶμεν καθὼς σ' ἀξίζει. Μὴ λοιπὸν, δι' ἀγάπην τῶν θεῶν, μὴ μ' ἀναγκάσῃς κακῆ πρὸς σὲ νὰ φανῶ, ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος μὴ γίνου. Ἄλλ' ἔστω. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ἐθυσιάσας τὴν θυγατέρα σου. Τίνας εὐχὰς τότε θὰ εἶπῃς; Τί ἀγαθὸν θὰ εὐχηθῇς νὰ σοὶ ἔλθῃ, σφάζων τὸ τέκνον σου; Βέβαια, ὀλεθρίαν ἐπιστροφὴν, ἀφ' οὗ πρῶτον τόσον αἰσχυρῶς ἐφυγες ἐκ τοῦ οἴκου μας. Ἄλλ' ἐγὼ ποῖον ἀγαθὸν εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ εὐχηθῶ διὰ σὲ; Ἐλπίζεις νὰ πιστεύσω τοὺς θεοὺς τόσον ἀφρονάς, ὥστε καλὸν νὰ εὐχηθῶ διὰ σὲ ὅστις ἐφόνευσας τὴν κόρην μας; Καὶ ὅταν ἐπιστρέψῃς εἰς Ἄργος, τί θὰ κάμῃς; Ὅθ' ἀτολήσῃς νὰ ἐναγκαλισθῇς τὰ τέκνα σου; Ἀλλὰ δὲν σοὶ ἐπιτρέπεται τοῦτο. Καὶ ποῖον τέκνον βλέμμα θὰ ῥίψῃ ἐπὶ

σοῦ, ἀφ' οὗ ἐφόνευσας τὴν τλήμονα ἀδελφὴν των; Ὅλα ταῦτα τὰ ἐσκέφθης σὺ ἢ μόνον τὰ σκῆπτρα καὶ ἡ ἀρχηγία σ' ἐνδιαφέρουσιν; Αὐτὸ ἔπρεπε νὰ εἶπης εἰς τοὺς Ἕλληνας: «Ἕλληνες, θέλετε εἰς τῶν Φρυγῶν τὴν πόλιν νὰ καταπλεύσητε; Βάλετε λοιπὸν κλῆρον καὶ ἐκλέξατε ἐκεῖνον ὅστις θὰ θυσιάσῃ τὴν κόρην σου. Καὶ τότε ὅλοι θὰ ἦσαν ἴσοι μεταξὺ των, καὶ δὲν ἐμελλες σὺ νὰ θυσιάσῃς διὰ τοὺς Ἕλληνας τὴν κόρην σου. Καλλίτερον ὅμως θὰ ἦτον ἂν ὁ Μενέλαος ἐθυσίαζε τὴν Ἑρμιόνην διὰ τὴν μητέρα της καὶ ἔπασχεν ἐκεῖνος διότι ἡ ὑπόθεσις ἐκεῖνον ἀφώρα. Τώρα ὅμως ἐγὼ, ἡ πιστὴ σύζυγος, ἀπορροφῶμαι τῆς κόρης μου, αὐτὴ δὲ ἡ ὁποία τοιοῦτον ἔκαμε σφάλμα, αὐτὴ θὰ εὐτυχῆσῃ, ζῶσα μὲ τὴν κόρην της ἐν Σπάρτῃ. Εἰς αὐτάς μου τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρίθητι, ἂν που ἡμάρτησα· ἂν ὅμως εἶναι δίκαιαι, μὴ τότε φονεύσῃς τὴν κόρην μας, ἄφρων γιγνόμενος.

ΧΟΡΟΣ. Πείσθητι, Ἀγάμεμνον, εἶναι καλὸν μετὰ τῆς συζύγου σου νὰ σώσῃς τὰ τέκνα· οὐδεὶς αὐτὸ δύναται νὰ τὸ ἀρνηθῇ.

1211 **ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.** Ἄν τοῦ Ὀρφέως, πάτερ μου, τὴν εὐγλωττίαν εἶχον, δι' ἧς νὰ δυνηθῶ καταθέλω καὶ αὐτοὺς τοὺς σκληροὺς τοὺς λίθους, νὰ καταμαγεύσω μὲ λόγους ἐκεῖνους τοὺς ὁποίους ἤθελον, ἤθελον τὸ δοκιμάσει. Ἄλλ' ἀντὶ παντὸς λόγου, τὰ δάκρυά μου σὰς προσφέρω· αὐτὰ ἔχω, πάτερ μου· ἀντὶ ἰκεσίας, σοὶ προσφέρω τὸ σῶμά μου τὸ ὅποιον ἐγέννησας σὺ. Μὴ μ' ἀπολέσῃς, πάτερ μου, ἄωρον· εἶναι γλυκὺ νὰ βλέπω τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· μὴ με ἀναγκάσῃς λοιπὸν τὰ τοῦ Ἄδου νὰ ἴδω. Πρώτη πατέρα σ' ὠνόμασα καὶ σὺ τέκνον μ' ἀπεκάλεσας. Καὶ πρώτη πάλιν, εἰς τὰς ἀγκάλας σου ριφθεῖσα γλυκὰ φιλήματα ἐδεχόμην καὶ θελκτικὰς μ' ἀπέδιδες θωπείας. Καὶ σὺ τότε μ' ἔλεγες: Ὅσα σ' ἴδω ἄρα γε, τέκνον μου, εὐτυχῆ εἰς τοῦ συζύγου σου τὸν οἶκον, ἀξίως ἐμοῦ εὐτυχοῦσαν καὶ ζῶσαν; Ἐσφιγγον τότε ἐγὼ τὸν λαμὸν σου, τὸν πώγωνά σου ἐθώπευον, καθὼς καὶ τώρα τὸν θωπεύω καὶ σ' ἔλεγα: Ὅσα σὲ φιλοξενήσω

πάτερ μου, ἐν τῷ οἴκῳ; Ὅσα σοὶ ἀποδώσω ἄρα γε τὰ τελευταῖα χρέη μου, τὸ γῆράς σου θὰ περιθάψω; Αὐτὰ τὰ λόγια ἐγὼ τὰ ἐνθυμοῦμαι τώρα καὶ ὅμως σὺ τὰ ἐλησμόνησας καὶ ζητεῖς νὰ μὲ φονεύσῃς. Ἄλλὰ, μὴ, πάτερ μου, τοιοῦτόν τι ἀποφασίσῃς, μὴ δι' ἀγάπην τοῦ Πέλοπος καὶ τοῦ Ἀτρέως. Μὴ πρὸς αὐτῆς ἀκόμη τῆς μητρός μου. Πόσους πόνους ὑπέφερεν ἕως οὗτου μὲ γεννήσῃ; Καὶ τώρα πάλιν πόσας πικρίας θὰ καταπίῃ, ἂν ἀποθνήσκουσιν μὲ ἴδῃ; Τί ἐνδιαφέρομαι ἐγὼ ἀπὸ τοὺς γάμους τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς Ἑλένης; Δι' αὐτοὺς ἐγὼ πρέπει ν' ἀποθάνω; ὦ! διὰ τὸν ὄλεθρόν μου τὴν πατρίδα μου ἄφησα καὶ ἦλθα ἐνταῦθα; ῥίψε βλέμμα συμπαθείας πρὸς ἐμὲ, δός μοι, πάτερ, ἐν γλυκῷ φίλημα. Ἄν ἀποθάνω τοῦλάχιστον, ἂν νὰ σὲ πείσω δὲν δυνηθῶ, αὐτὰ τοῦλάχιστον ἄς ἔχω ὡς θέλγητρα, αὐτὰ παρηγορίαν εἰς τὴν πνοήν μου, φεῦ! τὴν τελευταίαν. Ἄχ! ἀδελφέ μου, τὸ ἐννοῶ ὅτι μικρὸς εἶσαι βοηθὸς διὰ τοὺς φίλους, ἀλλὰ τοῦλάχιστον χύσε ὀλίγα δάκρυα διὰ τὴν ἀδελφὴν σου· ἰκέτευσον τὸν πατέρα σου ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνω. Καὶ τὰ βρέφη ἀκόμη συναισθάνονται τὰς συμφορὰς, συμπονοῦσι καὶ αὐτὰ τοὺς δυστυχοῦντας. Ἄ! ἰδοὺ, πάτερ μου, σιωπῶν σὲ ἰκετεύει. Ἄν μ' ἀγαπᾷς, ἂν στοργὴ πατρικὴ ἐν τῇ ψυχῇ σου ἐμφωλεῦῃ λυπῆσου τὴν ζωὴν μου, τὴν νεότητά μου οἴκτειρον. Ναι, πάτερ, δύο φίλοι σὲ ἰκετεύομεν· αὐτὸς μὲν εἶναι βρέφος, ἀλλ' ἐγὼ εἰς τὸ ἄνθος τῆς νεότητός μου εἶμαι. Σοὶ λέγω, πάτερ, ἐν μιᾷ λέξει καὶ ἐλπίζω νὰ σὲ καταπείσω. Εἶναι γλυκὺ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ φῶς νὰ βλέπωσι τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ φρικτὸν, εἰς τοῦ Ἄδου τὸ σκότος νὰ βυθισθῶσιν. Εἶναι μωρὸς, ἀναίσθητος εἶναι ὁ ἐπιθυμῶν ν' ἀποθάνῃ. ὦ! καλλίτερον εἶναι νὰ ζῆ τις δυστυχῶν παρὰ ἐνδόξως ν' ἀποθάνῃ.

ΧΟΡΟΣ. Ἀθλίη Ἑλένη, διὰ σὲ καὶ τοὺς γάμους σου, ἄγων μέγας τελεῖται μεταξὺ πατρὸς καὶ τέκνων.

1255 **ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.** Πολὺ καλῶς γνωρίζω πόσον πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ συμπαθῇ καὶ νὰ λυπητῆται καὶ πόσον ὄχι. Ἄ-

γαπῶ μεγάλως, τὰ τέκνα μου, εἰ δ' ἄλλως θὰ ἐμαινόμεν. Εἶναι σκληρὸν τὴν κόρην μου νὰ θυσιάσω, ἀλλ' ἐπίσης σκληρὸν νὰ τὴν φεισθῶ ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῶν Ἑλλήνων. Ἴδου συμφορά, ἰδοὺ φρικτὴ δυστυχία. Ῥίψατε βλέμμα εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ στράτευμα, ἴδετε αὐτὰ τὰ πλοῖα, τοὺς ἀρχηγούς αὐτοὺς τῶν καλωπλισμένων Ἑλλήνων. Αὐτοὶ τὰ τεῖχη τοῦ Ἰλίου ποτὲ δὲν θὰ ἴδωσι, ποτὲ τὴν ἐνδοξὸν Τροίαν δὲν θέλουν καταστρέφει, ἂν μὴ, κόρη μου, σὲ θυσιάσω, καθ' ἃ λέγει τὸ μαντεῖον τοῦ Κάλχαντος. Πάθος φρικτῶδες, πάθος σφοδρὸν ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης ἐμπνεόμενον ὠθεῖ βιαίως τοὺς Ἑλληνας εἰς τῶν βαρβάρων τὴν γῆν νὰ καταπλεύσωσι, διὰ νὰ παύσῃ πλέον ἡ ἀρπαγὴ τῶν Ἑλληνίδων. Ἄν τῆς θεᾶς τὰς προφητείας παραβῶ, εἰς τὸ Ἄργος οἱ Ἑλληνας θὰ ἔλθωσι, τὰς προσφιλεῖς παρθένους μου καὶ σὲ καὶ ἐμὲ νὰ φονεύσωσι. Ὅχι, ὁ Μενέλαος δὲν με πιέζει, τέκνον μου, εἰς τὰς θελήσεις του δὲν ὑπακούω, ἀλλ' ἢ Ἑλλάς τὴν θυσίαν ἀπαιτεῖ, καὶ ἂν ὑποχωρήσω ἢ δὲν ὑποχωρήσω, αὐτὴν θὰ ὠφελήσω ἢ θὰ βλάψω. Εἰς τοῦτο πλέον ὀφείλω νὰ ὑποχωρήσω. Ἡ Ἑλλάς ὅλη καὶ ἐγὼ, τέκνον μου, τὴν ἐλευθερίαν θὰ σοὶ ὀφείλωμεν. Ἑλληνας εἴμεθα, δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τοὺς βαρβάρους τὰς γυναϊκάς μας ν' ἀρπάζωσιν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. ὦ τέκνον, ὦ ξένοι, τί δυστυχία εἰς ἐμέ, ὦ! θ' ἀποθάνῃ, ναὶ θ' ἀποθάνῃ ἢ κόρη μου, ὁ πατήρ της δὲν τὴν σώζει, δὲν τὴν λυπεῖται.

279 **ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.** Ἀλλοίμονον! μητέρα μου! Τὸ αὐτὸ ἐπιθανάτιον ἄσμα ἀμφοτέραι ψάλλομεν, ἢ αὐτὴ δυστυχία καὶ τὰς δύο μᾶς βασανίζει. ὦ! τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὸ ἐστερήθην διὰ παντός, μητέρα μου, διὰ παντός. Ἰὼ! ἰὼ! ὦ τῆς Φρυγίας χιονοσκεπέαστον δάσος, ὦ ὄρος τῆς Ἰδης ὅπου ὁ Πρίαμος ποτὲ, βρέφος ἄθῳον καὶ νεαρὸν, ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς του ἀποσπᾶσας, τὸ ποτὲ νὰ μὴ ἐξέλθετε διὰ ν' ἀποθάνῃ οἰκτρῶς. Αὐτὸ Ἰδαῖος ἐλέγετο καὶ εἰς τὴν πόλιν τῶν Φρυγῶν κατ' ἔκει. Ἄχ! πόσον ἐπεθύμουν ποτὲ ὁ Πρίαμος εἰς τόπους ὅπου ῥέει

κρυσταλλωμένον ὕδωρ, ποτὲ τὸν Ἀλέξανδρον νὰ μὴ ἐβάλλε, τὸν μεταξὺ τῶν βοῶν ἀνατραφέντα ποιμένα, ἐκεῖ τοῦ κρῆναι τῶν Νυμφῶν ὑπάρχουν, καὶ λειμῶνες χλωροὶ, ἀνοστολιστοὶ, ὅπου ῥόδα καὶ ὑσκίνθους δρέπουν αἱ θεαί. Ἐκεῖ ἤλθέ ποτε ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ δολιόφρων Ἀφροδίτη, ἢ Ἡρα καὶ ὁ Ἑρμῆς, ὁ ἄγγελος τοῦ Διός. Καὶ ἡ μὲν πρώτη διὰ τὸ δόρυ ἐκαυχᾶτο, διὰ τὸν πόθον καὶ τὸ θέλητρον ἢ δευτέρα, ἢ δὲ Ἡρα διὰ τὴν βασιλικὴν κλίνην τοῦ Διός. Ἦλθον αὐταὶ διὰ τὸν ὀλέθριον περὶ τοῦ κάλλους ἀγῶνα, δοξάσαντα μὲν τοὺς Ἑλληνας ὄλους, ἀλλὰ τὸν θάνατον προξενήσαντα εἰς ἐμὲ, πῆν ὁποῖον ἢ Ἀρτεμις ὡς πρῶτον θῦμα τοῦ πολέμου θέλει. Ἀλλὰ, ὦ μητέρα, μ' ἀφίνει ὁ πατήρ μου δὲν με βοηθεῖ, ἐρημωμένην τὴν δυστυχῆ μ' ἐγκαταλείπει. Ἄχ! ἡ ταλαιπώρος, τὸν ὀλεθρὸν μου ἐκ τῆς αἰσχροῦς Ἑλένης λαμβάνω, ἀφανίζομαι, σφάζομαι ἀσεβῶς ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ πατέρα μου. ὦ! εἴθε ποτὲ ἡ Αὐλὶς νὰ μὴ ἐδέχετο εἰς τὸν λιμένα αὐτῆς τὰ χαλκόπρωρα πλοῖα τῶν Ἑλλήνων, τὰ ὅποια ἐμελλον εἰς Τροίαν νὰ μεταβῶσιν. ὦ! ὁ Ζεὺς ἂς μὴ ἔστελλεν εἰς Τροίαν ἐναντίον ἄνεμον, αὐτὸς ἔσσις ὑπὸ τὴν διάθεσίν του ἔχει τοὺς ἀνέμους καὶ εἰς ἄλλους μὲν χαρὰν προξενεῖ, εἰς ἄλλους πάλιν λύπας, διότι ἄλλοι μὲν λιμένας ἐπιθυμοῦσι καὶ ἄλλοι πάλιν ὄχι. ὦ! κατὰ πολλῶν ἀγῶνων πέπρωται νὰ παλαίῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος, πολλὰς νὰ ὑποφέρει δυστυχίας. ὦ! πόσα πάθη φρικτῶδη, ὦ! πόσαι λύπαι πικραὶ καταδαμάζουσι τοὺς Ἑλληνας ἐξ αἰτίας τῆς κόρης τοῦ Τυνηδάρου!

11) **ΧΟΡΟΣ.** Σὲ λυποῦμαι, ναὶ. πολὺ σὲ λυποῦμαι διὰ τὴν συμφορὰν σου, ἥτις εἴθε ποτὲ νὰ μὴ ἐπῆρχετο ἐπὶ σοῦ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Βλέπω, μητέρα, πλῆθος ἀνδρῶν νὰ μᾶς πλησιάζῃ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ὁ υἱὸς τῆς θεᾶς ἔρχεται, μὲ τὸν ὁποῖον ἐμελλες νὰ νυμφευθῆς.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἀνοίξατε, ὑπηρέτριαι, τὰς θύρας διὰ νὰ κρυφθῶ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Διατί φεύγετε, κόρη μου;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἐντρέπομαι νὰ ἴδω τὸν Ἀχιλλέα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πρὸς τί;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μὲ κατασχύνει ἡ ἀποτυχία τῶν γάμων.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Δὲν εἶναι καιρὸς διὰ τόσην ἀβρότητα. Μένε. Ἀφ' οὗ πάσχωμεν καὶ δυστυχῶμεν, ἢ αἰδῶς εἶναι περιττή.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ὡ ταλαίπωρὲ γύναι, κόρη τῆς Λήδας!

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Πολὺ ὀρθῶς μὲ ὀνομάζεις.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Φοβερῶς κατακραυγάζουν οἱ Ἕλληνες.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Καὶ ποία εἶναι ἡ αἰτία τῶν κατακραυγῶν τῶν;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Διὰ τὴν κόρην σου λέγουσιν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Κάνεν ἀπαίσιον θὰ ἀναγγείλης.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ὅτι πρέπει νὰ τὴν σφάζωσιν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ὅλοι ἐπιδοκιμαζοῦσι τὴν γνώμην ταύτην;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ὀλίγαν ἔλειψε νὰ κινδυνεύσω.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ποῖον κίνδυνον, ὦ ξένε;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Τοῦ νὰ μὲ λιθοβολήσωσι.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Μήπως θέλων νὰ σώσης τὴν κόρην μου;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ναί.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Καὶ ποῖος ἐτόλμησε νὰ ἐγγίση τὸ σῶμά σου;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Οἱ Ἕλληνες ὅλοι.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Καὶ ὁ στρατὸς τῶν Μυρμιδόνων δὲν σ' ἐβοήθει;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἐκεῖνοι πρῶτοι μ' ἐφοβέριζαν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἐχάθημεν, τέκνον μου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Θῦμα τοῦ γάμου μ' ἀπεκάλουν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Σὺ δὲ τί ἀπεκρίνεσο εἰς αὐτούς;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Νὰ μὴ φονεύσωσι τὴν μέλλουσαν μνηστήν μου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ὁραῖα.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Τὴν ὁποίαν μοὶ ὑπεσχέθη ὁ πατήρ της.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Καὶ τὴν ἔφερεν ἐκ τοῦ Ἄργους.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἄλλ' ἡ φωνὴ μου ἐπνίγετο εἰς τὰς κατακραυγὰς τῶν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Φοβερὸς εἶναι ὁ ὄχλος.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Καὶ ὅμως πάλιν θὰ σὲ βοηθήσω.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Εἰς ὧν θὰ πολεμήσης ἐναντίον πολλῶν;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Βλέπεις τοὺς ὀπλοφόρους αὐτούς;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Εἶθε νὰ ἐπιτύχῃσι τὰ σχέδιά σου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἔσο ἥσυχος, θὰ ἐπιτύχῃσιν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Δὲν θὰ σφαγῇ λοιπὸν ἡ κόρη μου;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Κάνεις, δὲν θὰ τὴν ἐγγίση χωρὶς τῆς θελήσεώς μου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃσι ν' ἀρπάσωσι τὴν κόρην μου;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἀναριθμητοὶ. Ἀρχηγὸς τῶν δὲ θὰ εἶναι ὁ Ὀδυσσεύς.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ὁ υἱὸς τοῦ Σιούφου;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ὁ ἴδιος.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Κατὰ πρωτοβουλίαν ἰδικὴν του θὰ ἔλθῃ ἢ ὁ στρατὸς τὸν παρεκίνησεν;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Μόνος του συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄ! πονηρὰν ἀπόφασιν ἔλαβε! Νὰ γίνῃ μισαιφόνος!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Ἀλλ' ἐγὼ θὰ τὸν ἐμποδίσω.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Διὰ βίας λοιπὸν θὰ τὴν λάβῃσιν, χωρὶς αὐτὴ νὰ θέλῃ;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Δηλαδὴ θὰ τὴν ἀρπάσῃ ἀπὸ τὴν ξανθὴν της κόμην.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τότε δ' ἐγὼ τί πρέπει νὰ κάμω;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Προσκολλήθητι εἰς τὴν θυγατέρα σου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Δὲν θὰ τὴν σφάζῃσι τότε;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. Τότε τούλάχιστον πρέπει νὰ τὸ θελήσωσιν.

λαιμόν σου. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὸν ναὸν τῆς θεᾶς θὰ περιμείνω τὴν παρουσίαν σου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μῆτερ, πρὸς τί σιωπῶσα μὲ δάκρυα τὰς παρειάς σου βρέχεις;

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Μήπως εἶμαι ἥσυχος διὰ νὰ μὴ δακρῶ;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μὴ παραπονῆσαι, μῆτέρ μου· ἀλλ' ἀκουσον μίαν εὐχὴν μου.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ὁμίλει, τέκνον μου, καὶ ἀπ' ἐμὲ τὰ πάντα θ' ἀπολαύσης.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἐπιθυμῶ, μῆτέρ μου, νὰ μὴ κόψῃς τὰς τρίχας σου, ἐπιθυμῶ ποτὲ νὰ μὴ μαυροφορέσης;

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλὰ τί εἶπας, τέκνον μου; Θὰ σὲ γάσω λοιπὸν διὰ παντός.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἀλλ' ὄχι, δὲν μὲ χάνεις· ἐγὼ ζῶ, καὶ τὴν δόξαν μου θὰ συμμερίζῃσαι καὶ σύ.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τί εἶπας; Λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ σὲ θρηνῶ, δάκρυ ἐν νὰ μὴ χύσω;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ὅχι μῆτέρ μου· ἀποθνήσκω εὐεργέτις τῆς Ἑλλάδος.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τί λοιπὸν ἐκ μέρους σου εἰς τὰς ἀδελφάς σου ν' ἀναγγεῖλω;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Νὰ μὴ τὰς ἀφήσῃς νὰ μαυροφορέσουν.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τίνα λόγον γλυκὺν ἐκ μέρους σου εἰς τὰς παρθένους νὰ εἶπω;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Πρόσφερε εἰς αὐτὰς τοὺς ἀσπασμούς μου. Ἀνάθρεψε καὶ τὸν Ὀρέστην καὶ ἀπὸ βρέφους ἄνδρα κάμε τον.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Φίλησέ τον λοιπὸν διὰ τελευταίαν φορὰν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἀγαπημένε ἀδελφέ μου, μὴ ἐδοθήσῃς ὅσον ἠδύνασο.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Καὶ ὅταν ἐπιστρέψω εἰς τὸ Ἄργος τίνα χάριν νὰ σοὶ κάμω;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μῖσος κατὰ τοῦ πατρὸς μου καὶ συζύγου σου νὰ μὴ συλλάβῃς.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀλλ' αὐτὸς εἰς πόσους ἀγῶνας διὰ σὲ θὰ κατέλθῃ;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἄχ! μῆτέρ μου, δὲν ἤθελε νὰ μὲ φονεύσῃ· τὸ ἀπεφάσισεν ἀκουσίως του, πρὸς τὸ συμφέρον μόνον τῆς Ἑλλάδος.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Διὰ παγίδος καὶ ἀπάτης ἀναξίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἀτρέως.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ποῖος εἰς τὸν βωμὸν θὰ μὲ ὑπάγῃ, πρὶν ἐκ τῆς κόρης μ' ἀρπάσωσιν;

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Μαζύ σου, κόρη μου, θὰ ἔλθω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ὅχι, μῆτέρ μου, ὄχι· ἐδῶ σὺ νὰ μείνης.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄ! δὲν σ' ἀφίνω· τοὺς πέπλους σου κρατῶ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μῆτέρ μου, μῆτέρ μου, μείνον ἐδῶ, ἀκουσε τὴν κόρην σου. Εἶναι πολὺ καλλίτερον αὐτὸ διὰ σὲ καὶ δι' ἐμέ. Εἰς ὑπηρετίης τοῦ πατρὸς μου ἄς με ὀδηγήσῃ εἰς τὸ λειβάδι τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπου μέλλω νὰ σφαγῶ.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄ! τέκνον μου, φεύγεις, ναί, φεύγεις, κόρη μου;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Φεύγω διὰ νὰ μὴ ἐπανέλθω ποτέ.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἀφίνεις λοιπὸν τὴν μητέρα σου;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Τὸ βλέπεις, μῆτέρ μου, καὶ ἀναξίως μάλισα.

ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἄ! κόρη μου, μείνον ὀλίγον, μὴ μ' ἀφίνῃς μόνην.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἀρκοῦσι πλέον τὰ δάκρυά σου. — Σεῖς δὲ νεάνιδες, ψάλλετε ἐπὶ τῆς συμφορᾶς μου, τὸν παιᾶνα τῆς Ἀρτέμιδος. Τὴν νίκην οἱ Ἕλληνες ἄς κερδίσουν. Τὰ κανᾶ ἀνά χειρας ἄς λάβωσι, τὸ πῦρ ἄς ἀνάψωσι ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ριφθῇ ἡ κριθῆ, καὶ τὸν βωμὸν ἄς ἐναγκαλισθῇ ὁ πατήρ μου ἰδοὺ ἐγὼ νικηφόρος, τὴν σωτηρίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας παρέχω. Εἰς τὸν βωμὸν φέρετέ με νεάνιδες, τῶν Φρυγῶν καὶ τοῦ Ἰλίου κα-

ταστροφέα. Τῆς κεφαλῆς μου τὰ στέφανα φέρετε, καὶ τὸ ἀγνιστήριον ὕδωρ. Χοροὺς περὶ τὸν βωμὸν σχηματίσατε πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς μακαρίας θεᾶς. Τὴν προφητείαν ὀφείλω νὰ ἐκπληρώσω, τὸ αἷμά μου χύνουσα, τὴν ζωὴν μου αὐτὴν θυσιάζουσα. ὦ μῆτερ, ὦ μῆτερ, τὰ δάκρυά μου σοὶ προσφέρω, διότι ἐν καιρῷ τῆς θυσίας δὲν ἐπιτρέπεται αὐτό. ὦ νεάνιδες, ψάλλετε, ψάλλετε τὴν προστάτριαν τῆς Χαλκίδος Ἀρτέμιδα, ὅπου στόλος πολὺς δι' ἐμὲ εἰς τὸ στενὸν τῆς Αὐλίδος διαμένει. Χαίρε ὦ γῆ Πελασγία, πατρίς μου Μυκῆναι χαίρετε!

ΧΟΡΟΣ. Τοῦ Περσέως τὴν πόλιν προσκαλεῖς, τὴν γῆν αὐτὴν τῶν Κυκλώπων;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Σωτήριον φῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα, πατρίς μου, μ' ἀνέθρεψας. Τὸν θάνατόν μου καὶ τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς μου διόλου δὲν ἀρνοῦμαι.

ΧΟΡΟΣ. Ἀθάνατος ἡ δόξα σου θὰ εἶναι.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ἰὼ, ἰὼ, λαμπαδῦχος ἡμέρα, ἀθάνατον φῶς τοῦ Διός, εἰς ἄλλην ζωὴν, εἰς ἄλλην γῆν μεταβαίνω. Χαίρε, φῶς προσφιλές.

ΧΟΡΟΣ. Ἴδετε αὐτὴν τοῦ Ἰλίου καὶ τῶν Φρυγῶν καταστροφέα, στεφανωμένην τὴν κόρην τῆς ἔχουσαν καὶ δροισμένον μὲ ἅγιον ὕδωρ τὸ μέτωπόν της, ἴδετέ την εἰς τὸν βωμὸν τῆς θεᾶς ἐπερχομένην, ὅπου μάχαιρα εἰς τὸν λαιμόν της θὰ βυθισθῆ, ὅπου ῥανίδες αἱματόρρανοι θέλουν ρεῦσει κατὰ γῆς. Ἐκεῖ τὴν περιμένει ὁ πατήρ, ἐκεῖ τὸ ἱερόν ὕδωρ καὶ ὁ στρατός τῶν Ἑλλήνων, ἐπιθυμῶν νὰ ὑπάγῃ εἰς τοῦ Ἰλίου τὴν πόλιν. Ἀλλ' εὐχρηθῶμεν εἰς τὴν κόρην τοῦ Διός, τὴν Ἀρτέμιδα, εἰς τὴν βασίλισσαν τῶν θεῶν εὐχρηθῶμεν, ὅπως αἰσίαν ἐπιτυχίαν εἰς τὸν στρατὸν μας χάρισῃ. Θεᾶ σεβασμία, εἰς ἀνθρωπίνους θυσίας ἡδυνωμένη, στείλον εἰς τὴν γῆν τῶν Φρυγῶν καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς ἀτιμίας Τροίαν τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων, στεφάνωσον μὲ δόξαν ἀμάραντον τὸν στρατηγὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὰς γενναίας λόγχας τῶν ὀπλιτῶν Ἑλλήνων.

ΑΓΓΕΛΟΣ. Κλυταιμνήστρα, κόρη τοῦ Τυνδάρου, ἐξέλθε, ἐξέλθε ν' ἀκούσῃς τοὺς λόγους μου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Ἦκουσα τὴν φωνὴν σου καὶ ἐξῆλθον τοῦ οἴκου, τρομαγμένη ἢ ἀθλία, ἐκπεπληγμένη ὑπὸ φόβου, μήπως νέαν συμφορὰν ἐκτὸς τῆς παλαιᾶς μοὶ ἀναγγείλῃς.

ΑΓΓΕΛΟΣ. Θαυμάσια καὶ τεράστια πράγματα περὶ τῆς κόρης σου θὰ σοὶ εἶπω.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Λέγε λοιπὸν καὶ μὴ βραδύνῃς.

150 ΑΓΓΕΛΟΣ. Τὰ πάντα θὰ μάθῃς, ἀγαπητῆ μου δέσποινα. Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς θὰ σοὶ τὰ εἶπω, ἐκτὸς ἂν ἡ ταραχὴ μου συγχύσῃ τοὺς λόγους μου. Ἀφ' οὗ φέροντες τὴν κόρην σου, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἄλσος καὶ τὰ ἀνθοφόρα λειβάδια τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς κόρης τοῦ Διός, ὅπου συνηθροισμένοι ἦσαν ὁ στρατός τῶν Ἑλλήνων, ἐκεῖ τότε συνήχθησαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἅμα εἶδε τὴν κόρην του εἰς τὸ ἄλσος πρὸς σφαγὴν ἀπερχομένην ἐστέναζε, στρέφων δὲ τὴν κεφαλὴν του καὶ μὲ τὸν πέπλον τὸ πρόσωπόν του καλύπτων, ἐδάκρυν. Αὐτὴ ὅμως ἐπλησίασε τὸν πατέρα της καὶ τῷ εἶπεν: « Ἰδοὺ ἐγὼ, πάτερ μου, τὸ σῶμα ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῆς ὄλης Ἑλλάδος θυσιάζουσα εὐχαρίστως εἰς τὴν θεὰν τὸ παρέχω. Ὑπάγετέ με λοιπὸν εἰς τὸν βωμὸν, σφάζατέ με ἀμέσως, διὰ νὰ ἐκπληρωθῆ ἡ προφητεία τοῦ θεοῦ. Σᾶς εὐχομαι νὰ εὐτυχῆσθε, καὶ νικηταὶ εἰς τὴν πατρίδα σας νὰ ἐπιστρέψητε. Οὐδεὶς λοιπὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἄς μὴ μ' ἐγγίσῃ. Σιωπῶσα καὶ μετὰ θάρρους εἰς τὴν μάχαιραν τὸν λαιμόν μου θὰ βάλω». Τοιαῦτα εἶπε πάντες δὲ κατεπλήχθησαν εἰς τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς παρθένου. Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ πλήθους σταθεὶς ὁ Ταλθύβιος ὁ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζων, σιγὴν καὶ οἰωνοὺς εὐφήμες εἰς τὸν στρατὸν ἐπιβάλλει. Ἔβαλε τότε ἐντὸς καταχρύσου κανοῦ ὀξεῖαν μάχαιραν τὴν ὁποῖαν ἐκ τῆς θήκης ἐξέβαλε καὶ ἐστεφάνωσεν ἀκολούθως τὴν κεφαλὴν τῆς κόρης. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Πηλέως λαβὼν τὸ κανοῦν ἀνὰ χεῖρας καὶ τὸ ἱερόν ὕδωρ ἔτρεξε περίξ τοῦ βωμοῦ, λέγων: «Κόρη τοῦ Διός

Θηροκτόνε, λαμπρόν φῶς ἐν τῇ νυκτί διαχέουσα, δέξαι τὸ θῦμα αὐτὸ τὸ ὅποιον σοὶ δωρεῖται ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων, αἷμα ἀγνὸν καλλιπαρθένου λαιμοῦ καὶ ἐπίτρεψον ἡμῖν ὅπως ἀβλαβεῖς εἰς Τροίαν καταπλεύσωμεν καὶ αἰσίως καταστρέψωμεν τὰ τείχη τῆς». Ὅλος τότε ὁ στρατὸς καὶ οἱ βασιλεῖς Ἀτρεΐδαι εἰς τὴν γῆν τὰ ὄμματά των προσήλωμένα εἶχον. Λαβὼν δὲ ὁ ἱερεὺς τὴν μάχαιραν πύχθη πρῶτον καὶ πιρετήρει ἀκολουθῶν τὸν λαιμὸν, εἰς τοῖον μέρος νὰ κτυπήσῃ. Ἐσπαράσσετο ἡ ἰδική μου καρδιά καὶ ἐκπεπληγμένος ἐστεκόμην. Ἀλλὰ θαῦμά τι κατέπληξεν ὄλους ἡμᾶς. Ἦκουσαν ὄλοι σαφῶς τὸν κτύπον τῆς πληγῆς, ἀλλ' οὐδεὶς ἔβλεπεν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν παρθένον. Κραυγὴν ὁ ἱερεὺς ῥηγνύει, φωνάζει ὁ στρατὸς καὶ ὄλοι κατεπλήχθησαν τὸ ἀνέλπιστον θαῦμα, ἐκ θεοῦ τινος βεβαίως προσελθόν, ἰδόντες. Ὡραία δὲ ἔλαφος ἀσπαίρουσα ἐπὶ τῆς γῆς ἔκειτο, δι' αἵματος ῥαντίζουσα τὸν βωμὸν τῆς θεᾶς. Χαίρων δὲ τότε ὁ Κάλχας αὐτὰ εἰς τοὺς παρισταμένους εἶπε: «Βασιλεῖς καὶ ἀρχηγοὶ τῶν Ἑλλήνων, βλέπετε τὸ θῦμα τοῦτο, τὴν δασοπλανῆ ἔλαφον, τὴν ὁποίαν ἡ θεὰ ἐν τῷ βωμῷ ἔβαλεν; Αὐτὴν ἐπροτίμησεν ἐκ τῆς γενναίας κόρης, μὴ θελήσασα ὅπως αἷμα γενναῖον τὸν βωμὸν τῆς κηλιδώσῃ. Εὐχαρίσως τὴν προσφορὰν μας ἐδέξατο μᾶς ἐπιτρέπει ἐκ τῆς Αὐλίδος νὰ φύγωμεν καὶ αἰσίως νὰ καταστρέψωμεν τὴν Τροίαν. Ἄς λάβωσι θάρρος ὄλοι οἱ ναῦται, εἰς τὰ πλοῖα ἄς τρέξωσι τώρα. Σήμερον πρέπει ν' ἀφήσωμεν τῆς Αὐλίδος τὸν κόλπον καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος νὰ διέλθωμεν. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ θῦμα ἀπηνθρακώθη εἰς τὰς φλόγας τοῦ Ἡφαίστου, πύχθη ὁ ἱερεὺς τὰ ἕδοντα, ὅπως αἰσίως ὁ στρατὸς ἐπιστρέψῃ. Μ' ἀπέστειλε δ' ἐνταῦθα ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων, διὰ νὰ σοὶ εἶπω ὅποια μοῖρα ἐκ θεῶν διὰ τὴν κόρην σου προωρισμένη ἦτο καὶ μ' ὅποιαν ἀθάνατον δόξαν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὄλη ἐκοσμήθη. Φηνερώς ἡ κόρη σου εἰς τοὺς θεοὺς ἀπῆλθε. Κατεύνασθον τὴν λύπην σου λοιπὸν καὶ τὴν ὀργὴν σου παῦσον. Ἀνέλπιστα ἐπέργονται τὰ τῶν θεῶν

εἰς τοὺς θνητοὺς καὶ σώζουσιν ὅσους ἀγαπῶσιν. Ἡ ἡμέρα αὕτη καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον τῆς κόρης σου εἶδε.

ΧΟΡΟΣ. Πόσον ἐχάρην ἀκούσασα τὰς εἰδήσεις ταύτας; Ζῶσα λοιπὸν ἡ κόρη σου μένει μεταξὺ τῶν θεῶν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Τίς θεὸς σ' ἐκλεψε κόρη μου; Τί εἰς ταῦτα νὰ εἶπω; Πῶς νὰ μὴ τὰ ὀνομάσω ψευδεῖς παρηγορίας διὰ νὰ καταπαύσω τὴν λύπην μου;

ΧΟΡΟΣ. Ἴδου ἔρχεται ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων, διὰ νὰ σοὶ τὰ εἶπη ὁ ἴδιος.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Εὐτυχεῖς, ὦ γυναῖ, διὰ τὴν κόρην μας εἴμεθα· μετὰ τῶν θεῶν τώρα αὕτη συγκοινωνεῖ. Λάβε τώρα σὺ τὸ νεογέννητον αὐτὸ μοσχάρι καὶ ἀπελθε εἰς τὸν οἶκόν σου. Ὁ στρατὸς εἰς τὰ πλοῖα θὰ εἰσέλθῃ. Χαῖρε λοιπὸν. Πολὺς χρόνος θὰ παρέλθῃ ἕως οὗ μὲ ἴδῃς· καὶ πάλιν λοιπὸν χαῖρε. Εὐτύχει ἐν τῇ πατρίδι σου.

ΧΟΡΟΣ. Χαίρων, Ἀτρεΐδη, εἰς Τροίαν ἀπελθε. Χαίρων ἐπάνελθε, λάφυρα ὠραῖα ἐκ Τροίας κυριεύσας.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ «ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΗΣ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ».